

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljavitve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravljalstvo pa v pritličju. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10. h.

Upravištvu telefon št. 85.

Petletnica škofovanja tržaškega škofa Nagla.

Ljubljana, 31. avg.

Zalostno petletnico obhaja danes tržaško-koperska škofija, namreč petletnico, odkar je zasel stolico tržaško-kopersko škof Nj. ekscelenca Frančišek Ksaverij Nagl. Da je prišel on za škofa v Trst, se imajo verniki tržaško-koperske škofije, Slovenci, Hrvati in Italijani v prvi vrsti zahvaliti pokojnemu prevemu (!) slov. (!) kardinalu Missiji, ki so ga kranjski klerikalci že kanonizirali za svetnika, saj semtertje romajo na njegov grob na Sv. Goro. Zasluga, da je Nagl, ki je bil do tedaj rektor nemške cerkve »all' Anima« v Rimu, in povsem neznan, obskurta oseba, postal škof v Trstu, je torej Missijeva, ki je v službi Dunaja in Berolina hotel imeti za nemški most do Adrije v Trstu nemškega škofa, ki je le za silo lomil laščino, a se mu še sanjalo ni niti o slovenskem niti o hrvaškem jeziku. Po cerkvenih kanonih, ki so seveda le na papirju, je bil Nagl naravnost iregularen, ker ni poznal jezika svojih ovčic, no, klerikalni listi, v prvi vrsti slovenski, so Nagla vkljub temu kot pravi brezdomovinec in nebo povzdigovali, češ, da se bo že naučil slovensčine, oziroma hrvaščine. Oficijozni listi so pa kar na vso silo hiteli naglašati, da se bo Naglu iz ozira na to, da ne ume jezika ogromne večine vernikov v tržaški in koperski škofiji, dal slovenski koadjutor. Minilo je že pet let; Slovenci in Hrvati zama čakajo slovenskega koadjutovanja, a Nagl se tudi ni priučil slovenskega oziroma hrvaškega jezika, lomi le nekoliko navadnih stavkov, kjer nastopi na deželi v manjših farah, v večjih krajih si ne upa, ter pridiga ponovno eno in isto pridigo. No, saj je poreški škof Flapp tudi šele po desetih letih začel pridigovati hrvaški, a vkljub temu je »apostolski« škof, je postal rimski grof, asistent papeževega trona, hišni prelat, a na Dunaju so mu dali naslov ekscelenca. Drugi navadni zemljani se morajo prej naučiti jezika, ki jih v svojem področju rabijo, napraviti tozadevne izpite, no, za škofo in druge visoke osebe velja drugo pravilo, da se uče šele potem, ko sede že v mehki volni!

Velike nade sta stavila V a-

tikan in dunajska vlada v Nagla. Pokojni papež Lev XIII. je Naglu pri odhodu v Trst meseca julija 1903. izročil zlat naprsni križ, rekši mu, naj bo v Trstu »knez miru in sprave«. A Nagl ni v teh petih letih škofovanja izpolnil nobene vanj postavljene nade. Kakor bo neki prihodnji papež po znanem starem prerokovanju imel pridevek »Religio depopulata«, isto ta znak se mora dati škofu Naglu »religio depopulata« (opustošena vera). Vse kar je Nagl v teh petih letih pričel, vse mu je spodletelo, pokazal se je popolnoma nesposoben za tako visoko službo. Kako je Nagl po nalogu papeževem delal za mir in spravo, kaže fakt, da je po tržaško-koperski škofiji zavladal v zadnjih petih letih grozen verski indiferentizem; kakršen pastir, take ovce. Vsi verniki, brez razlike narodnosti in vsa duhovščina, katero zna Nagl prav po pasje šikanirati, izvemši par podreptikov, so proti Naglu. Kako priljubljen da je Nagl pri duhovščini, kaže sledeči fakt: V enem največjih dekanatov škofije je bila letos kanon. vizitacija. Duhovniki dekanata so se prej dogovorili, da bodo Nagla sprejeli le strogo oficijalno, da ne pojde eden do drugega. Tako ji bil v vsaki župniji navzoč le škof Nagl, njega kaplan in domači župnik, kvečjemu še dekan. Nagl je bil vsled te ostantativne demonstracije tako razjarjen, da je od jeze dva dni ležal pri nekem župniku.

Tudi v politiko se je hotel Nagl vtikati. Tako je n. pr. pred zadnjimi tržaškimi mestnimi volitvami v nekem »pastirskem« pismu omenil tudi predstojecih mestnih občinskih volitev, a neki ugledni tržaški list mu je na kratko odrezal, da je boljše zanj, da se peča s krasnim spolom, nego s politiko. Nagl je razumel latinščino in od tedaj je pustil tudi politiko na miru — vsaj javno.

Kak zagrizen nasprotnik da je vsega, kar je slovensko, je pokazal Nagl pred dvema leti na shodu slovenskih in hrvaških škofov v Rimu, kjer je skupno s poreškimi škofom Flappom strastno pobijal glagolico. Da sta mu slovenski in hrvaški jezik po cerkva tržaške in koperske škofije trn v peti in da bi ju, ako bi mogel, s potezo peresa iztrebil, je znano dovolj.

Pred dvema leti je bila že gotova stvar, da bode Nagl imenovan za goriškega nadškofa, no, odločen

protest goriških županov, ki so na kompetentnem mestu zažugali še s hujšim nego Riemanje, ako postane Nagl goriški nadškof, je že zagotovljeno imenovanje preprečil. In Nagl je bil potem istega dne, ko je sledilo imenovanje dra. Sedeja za nadškofa, imenovan tajnim svetnikom. To je bil nekak »flašter« za izgubljeno nadškofijo!

Največja rakrana na tržaško-koperski škofiji je pa že več let ríemanjsko vprašanje. Gotovo je, da bi v Riemanjih ne bilo nikdar prišlo do sedanjega akutnega stanja, da je v Trstu postal škof Slovenec ali pa Hrvat, namesto Nemca Nagla, ki je vrhu tega še židovskega pokolenja.

Pomislite samo! imeti tik Trsta vas, v kateri ne hodijo ljudje že pet let v cerkev. V teh petih letih ni bil krščen noben otrok, ni bil cerkveno poročen noben par, ni bil cerkveno pokopan noben mrlič. Kaj takega trpeti ume samo škof Nagl! Noben količkar moder in previden škof ne bi takih razmer trpel ni mesec dni, ampak bi skušal stvar na vsak način čimprej poravnati. Ne tako njegova ekscelenca škof Nagl. Zdise, da mu sedanje razmere v Riemanjih ugajajo, in da mu ríemanjski župan, ki mrlič pokopuje, silno imponira. Religio depopulata! Sedaj je jasno, da sta sedanje razmere v Riemanjih zakrivila škof Nagl in naš deželni predsednik Schwarz, ki je imel svojo ječasnno v Trstu referat o ríemanjski zadevi. Čuditi se je le, da trpi to stanje sedanji namestnik princa Hohenlohe, o katerem je znano, da je razumen in moder mož, da on ničesar ne stori, da se to vprašanje enkrat reši.

Imeli bi o Naglovi petletnici škofovanja še mnogo pisati, toda za danes bodi dovolj.

Misija Naglova v Trstu se je torej popolnoma ponesrečila. Nagl se je pokazal v vsakem obziru popolnoma nesposobnega za svojo škofovsko službo. Ubogi Missia, kako slabo je poznal svoje ljudi, in Lev XIII. je bil v tem pogledu tudi slab prerok!

Seier je pa baje škofu Naglu za stvari, za katere bi se imel brigati, prokletlo malo mari. In po kaj tudi! Škof je, ekscelenca je, lepe dohodke ima, in vrhu vsega mu je neki že zagotovljena dunajska nad-

škofija, ko zatisne sedanji nadškof Gruscha svoje oči in pri vsem tem si Nagl misli: »Auf alles andere pfeif' ich!«

Glas s Koroške.

Dasi se je pisalo že mnogo o koroških razmerah, smo vendar prepričani, da se jih onstran Karavank še vse premalo pozna, in ker se ravno zdaj pripravlja ali pa že vrši ločilni proces na Koroškem, treba javnosti nuditi več vpogleda v vse panoge zakulisnega in javnega življenja na Koroškem.

V 35. šte. »Mira« se je spravil uvodni članek na akademiki »mladež«, ki se je poprijela z vso resnostjo preustrojitve naše šolske »Družbe«. Dejstvo, da je prodrla akademična mladina s svojo listo odbornikov, se mu zdi tako nevarno, da se je kar zbal vsega napredka, prepovedujoč v svoji onemogli jezici njega prodiranje na Koroško! Ko bi bil duhovnik, ki je pisal te smešne vrste, v pravem pomenu besede naroden in če bi bil le malce premislil, kaj zapiše, ne bi bil poslal otroske grožnje »nolite turbare circulos nostros« med svet.

Duhovščina in od nje terorizirano vodstvo koroških Slovencev hoče nastopiti z bojkotom zoper vsakogar, ki ruši slogo! Toda akademiki se tega bojkota ne bodo ustrašili, ker so prepričani, da s svojim delovanjem ne rušijo sloge in je tudi nočejo rušiti v kolikor je pač to pri koroških razmerah mogoče; delali bodo vztrajno med koroškim ljudstvom, da ga izobrazijo in pripeljejo do samostojnega mišljenja. Dijaštvo je storilo na Koroškem že mnogo za ljudsko izobrazbo in nadejati se je, da obrodijo ljudske knjižnice, ki so se jejele ustanavljati in ki se bodo ustanavljale v bodoče še v večjem obsegu. obilo sadu. »Prosveta« in »Gorotan« se ne ustrašita napovedanega bojkota, ker sta prepričana, da bodo treznomisleči duhovniki koroški, ki jim je v resnici kaj ležeče na narodovem napredku, le z veseljem pozdravljali manjšinsko delo.

Seier je pa licemersko, da se šele napoveduje bojkot, medtem ko ga izvršujejo oni duhovniki, ki jim je vera vse in narodnost le sredstvo za nje ohranitev, že od onega časa, ko se je ustanovilo v Velikovec slov. akad. ferialno društvo »Gorotan«. Takrat so poudarjali navzoči duhovniki in pešice klerikalnih akademikov, ki

jih dandanes hvalabogu ni več na Koroškem, naj bi bila prva in sveta dolžnost društva, vzdrževati versko prepričanje med kmečkimi mladeniči in da se naj prireajo mladeniški shodi po cerkvenih obredih na božjih potih! In ko so pri volitvi odbora propadli klerikalni elementi, se je dobro vedelo, kaj je pričakovati — nasprotstvo duhovništva. In pri različnih prireditvah niso nasprotovali akademikom samo s sredstvi, ki so dovoljena, ampak poprijeli so se ostudnega in hudobnega pripomočka: udrihali so razlec čez nje, češ, vera je v nevarnosti! Tudi zdaj, ko zbira »Gorotan« knjige in gnotna sredstva za ustanavljanje ljudskih knjižnic, se je pokazalo, da je koroškim duhovnikom in njih podreptikom — razum par izjem — ljudska izobrazba deveta briga, a da jim je strankarstvo in rimska politika nad vse.

Kako lepo ironizira »Mirov« članek v svoji nevednosti, ali boljše rečeno zlobnosti, delovanje dijaštva in ga povsem negira pišoč »noben Korošec jim ni verjel in jim ne verjame«, namreč da bodo za Koroško delali. Nato pač nimamo drugega odgovora, nego tega, da je pisec slabo informiran o delovanju dijaštva za »Družbo«, ker drugače bi vendar ne mogel zanikavati delavne zmožnosti dijaštva, ki se peča z vztrajno marljivostjo s povzdigo dohodkov za »Družbo« in z nje popolno preustrojitvijo. Seveda bi bilo članarju ljubše, da hodi družbeno vodstvo po izvoženem tiru, samo, da bi ostalo v klerikalnih rokah. Če bi podružnice ne imele zaupanja do akademikov, bi jim gotovo ne bile poverile pooblastil za glavno kupščino; pa ravno to kaže, da se visokošolski najbolj zanimajo za uspešno delovanje podružnic in da imajo največ vpliva med ljudstvom. Kaj pa stori večina koroških duhovnikov za podružnice poleg tega, da položijo svoj obolus za velikovško in šentjakobsko šolo? Res treba priznati, da je bilo v tem oziru koroško duhovništvo zelo postrtovalno, če abstrahiramo pri tem njega namen, koristiti klerikalizmu ter ga povzdigovali, toda treba je tudi pomisliti, da samo to še ne zadostuje pri naših razmerah, ampak da se mora vdihniti podružnicam tudi življenske moči in zanimanja za šolsko družbo. Toda dovolj jih poznam, ki se dajo voliti v odbor in ki plačajo svojo udnino in mislijo, da so storiili s tem že več nego svojo narodno dolžnost. Ljudstvu pa je treba tudi po-

LISTEK.

Izlet v Beneško Slovenijo.

(Spisal Ivan Zorec.)

Zelo rad sem se odzval prijaznemu vabilu svojih prijateljev, da bi naj napravili izlet v Beneško Slovenijo, kamor pride tako malo avstrijskih Slovencev vkljub temu, da me jimo naravnost na svoje pozabljene, v tujčevem jarmu ječeče rojake...

Gorski potok in nizko pogorje, meja avstrijsko-italijanska — pa je zadostovalo, da je brat pozabil brata, da sta se ločila in se komaj poznata! Letos, zvečer pred praznikom Vnebohodomem, smo se odpeljali po novi železnici do Kanala. Tu smo prenočili v hotelu »Pri levu« in začeli drugi dan ob polnpuhah jutraj korakati po zlozni hribski poti proti Mariji Cel (680 m).

Prekrasno jutro je bilo. Slavčki so žgoleli in vzdihovali, in vsa narava se je topila v sveži jutranji rosi. Ob nepopisno slikoviti poti so se solzile napokane mladike, je dihlo in nas balzamično omamljalo bujno cvetje bogate in razkošne planinske Flore... Oster in čist jutranji zrak nam je božal radostna lica, da smo stopali kakor da bi imeli krila.

Na vrhu smo, in izza bohinjskih gora zažari, zakrvari... in prvi rob velike goreče oble nam prijazno pomelika »dobro jutro«. Prizgana je večna in sveta luč, in njeni zlati prameni goreče objamejo čilo in koprnečo naravo, da se vzdramijo in zatrepčejo cvetne čaše, kakor biseri za iskre srebrne rosne kaplje.

Rajsko!

Od vrha do vrha, od grma v grm zažvrzole neštevilni ptičji zbori, da je z mlado in bujno cvetočo naravo vse samo ena najpopolnejša harmonija, vse kakor ena sama veličastna himna, en sam iskren in gniljiv pozdrav visokemu stvarstvu...

Razkritih glav zadivljeni občudujemo to rajsko krasoto, naš duh moli vdano jutranjo molitev, zavzetih in pobožnih src se klanjamo večno lepi naravi, in moleče duše ponosno in radostno zadržte ob altariju in v odprtem svetišču naše divne, neskončne miline polne slovenske domovine.

Okoli in okoli, vse se leskeče in zlati v mladem solncu planinskega jutra, doli pod nami pa se vije ob romantični Soči zavedna kanalska dolina, in nad njo plava fina, prozorna koprena lahke jutranje megle, ki jo polagoma razblinjuje zlatordeči trakovi žarkega solnca.

Še hip pa smo pri romarski cerkvi Marije Cel, odkoder je krasen

razgled: nazaj po goriških brdih in gorenjskih velikanih, a pred nami na stopnjavite griče in gorice vijugastih beneških pogorij.

Oziram se ves zavzet spričo take panorame in se domislím.

Prej ali slej se udarimo z Lahom, nobenega dvoma vkljub vsemu oficijalnemu proslavljenju trozveze, vkljub vsem modrim in zvitim diplomatom... In tukaj se bo bila, če ne glavna, pa vsaj huda in velika bitka; za te griče, za te hrbe in prelaze si posežemo z Lahom v lase. Gorje patroljam in poizvedovalnim oddelkom, kako težka bo orientacija po teh tako sličnih si vrhah, gorje četam v teh bregovih, na tem razritem in razorenem terenu.

No, morda bomo pa mi lepo čedno vse zamudili, in če bomo že prikimali do sem, nas bodo »plemenezarji« s kosi polente in šibami poglani nazaj... O, Lahi niso neumni! Lepo pridno zasedajo mejo in marljivo proučavajo teren s finimi svojimi planinskimi lovci-alpini, ki so izvežbani nalašč za take krtine...

In pri nas? Nič posebnega; samo dvignemo zaspano glavo, da pogledamo proti Berolinu, ki nam ukazuje, kaj nam je storiti, kaj smemo in moramo, ker smo pač Avstrijci. — Sicer pa pridno pazimo, da ima vsak poldrugi Nemeč tri šole in nad vsemi drugimi avstrijskimi narodi pet-

krat več moči in vetjav. Povhu pa delamo iz Bosnjakov in Hercegovincev — berače, katerih pod Turkom ni bilo; in naposled še stezamo v svoji neprimerni oholosti in nadutosti umazane roke po prostosti balkanskih držav...

Drugače je pa vse dobro, če ni ravno novih ukazov iz Berolina. Živimo avstrijsko in poginemo avstrijsko.

Naša pot nas zdaj vodi navzdol med rodovitnimi njivami in brstečimi vinskimi trtami. V dolini prekorajmo državno mejo, potok Idrijo, ki šumlja in žubori v stisnjeni dolini in se vije tako pristno domače...

Na Italijanskem smo in kar naravnost navzgor go zavijemo in prispevamo v dobri poldrugi uri do cerkvice Sv. Ivana na strmem koncu Srednjanskega hrbta, ki se vleče daleč doli proti jugu, skoraj do Čedadu, važnega trgovskega mesta za beneške Slovence ob Nadiži.

Za cerkvijo Sv. Ivana sedemo in použijemo nekaj mrzlih jedil, ki smo jih imeli s seboj. Med tem pa se oglašijo zvonovi iz Marijacejske cerkve in nas menda pozdravljajo in hvalijo, da smo na slovenski zemlji, v posetih pri svojih rojakih pod tujim žezlom. Zdi se nam, kakor da bi ti ubrani zvoški odzdravljali potrkovanju, ki se glasi po beneški ravnini in po holmih.

Od povsod so zabrnili zvonovi in se zlivali v svečano simfonijo, ki so jo spremljali radostni zbori krilatih pevcev. Kakor bi dajala takt, se je oglašila kukavica in je zakakala trindevetdesetkrat vzdržema.

Oči so mi splavale po beneških gričih in dolinah, in vzkipele je v meni, da sem zamahnil s klobukom in zavriskal prav po kranjsko, tako da so zavrftotali kobilarji v bukovih vrhah in je nekje daleč zateklo in visoko odjeknilo.

V tej rajski samoti, v osvežujočem gorskem zraku nam je ta prigrizek posebnosti dišal; pa tudi oči so imele od tu svojo pašo.

Proti severu kipi v nebo najvišja beneška gora Matajur (1643 m); dalje proti vzhodu nazaj se dviga Kanin in se vleče Kolovrat in drugi vršaci, s katerih se spuščajo dolgi pešeni plazovi. Kontrast med temi ravnimi belimi črtami in snežniki nam zadaj, je res prekrasen. In pa gorske vasice, kako so lepo posejane na stopnjaviti pobočja. Z vseh holmov pa migljajo bele cerkvice ali vsaj mrko zrejo sive razvaline starih gradov.

Kdo je zidal te cerkve, kdo je znosil kamenje na te strme vrhove in postavil svojemu okrutnemu gospodarju utrjeno bivališče... žigavi žulji krvave v teh silnih zidovih? Uboga slovenska para!

duka in vzpodbuje! Poslušajte pa sledeči slučaj, ki se je pripetil letos na zborovanju neke podjunske družnice in ki kaže jasno, da misli duhovnik tudi v javnem življenju v prvi vrsti propagirati rimstvo. Naroden je bil namreč kot govornik neki kanonik, ki je tudi došel in pričel govoriti. Mislite si začenjaje običajstva, ko je začel govornik udrihati po socialnih demokratih in framasonih, o pomenu in o nalogah šolske družbe pa ni črnil niti besede! Govor takšne vsebine sodi kvečjemu v kako kršč. soc. delavsko društvo, nikakor pa ne v šolsko družbo.

Kadar se ustanovi pri nas na novo slovensko društvo, bodisi že v to ali ono svrhu, je skoraj nemogoče preprečiti, da bi se mu ne pridružilo ljudstvu tolikanj odlozega epiteta »kršč. socialno« ali pa »katoliško«. Ta navada, obešati katoličanstvo na veliki zvon, nima na Koroskem drugih posledic, nego te, da se odbija od narodnega trupa mnogo Slovencev, ki nočejo trobiti v klerikalni rog. Ker pri svojih rojakih ne najdemo somišljenikov, temveč zagrizene nasprotnike, gredo v nasprotni nemški tabor, kjer jih sprejmejo z odprtimi rokami. Seveda to ne velja za mesta, kjer lahko obučujejo z naprednimi Slovenci, vrši se ta ločitev le na deželi in pri onih, ki so še omahujoči, ki bi se pa zlahka pridobili. Ko bi se pri nas ne poudarjala vsepovsod v prvi vrsti vera, recte klerikalizem v ozadju, bi stal naš narod na Koroskem že na veliko višji stopinji, ker bi šli med nami tudi srednji stan in ne samo nižje sloje in inteligenco. Ravno to je tudi glavni vzrok, da smatrajo naši nemški nasprotniki vsakega Slovenca, ki je odločno naroden, klerikalnim, in nihče jih ne more prepričati, da je pri nas mogoče, biti naroden, a ne obenem tudi klerikalni. Koliko je pri nas nasprotnikov, ki so v očeh svojih rojakov liberalci, Nemci jih pa psujejo, da so klerikalci!

Težko stališče, a ne ustrašimo se ga, in hočemo se bojevati za svoj narod ne oziroma na levo, ne na desno. Prva naša naloga mora biti, da pridobimo tudi srednji stan za nas in da tako premostimo veliki prepad, ki zeva med maso in inteligenco. Dobro vemo, da bodo klerikalci tudi v bodoče delovali na to, da bi ljudstvo ne zaupalo posvetni inteligenci, in da bodo skušali preprečiti naše zblizevanje srednjim slojem in njih pridobitev na našo stran. V tem nasprotstvu pa ne vidimo nobene nevarnosti, ker poznamo naše ljudstvo z druge strani, nego duhovniki.

Zora puca, bit će dana!

Pismo s Hrvaškega.

(Klerikalci in Rakodeczay. — Kmetška stranka. — Za madžarske šole. — Hrvaški indeks.)

V Zagrebu, 29. avg.

Končno je vendar našel madžarski komisar-ban Rakodeczay na Hrvaškem svoje pomagalice. Toda slabo pomoč si je dobil, — na slabše pomočnike pač ni mogel naleteti. Tukajšnji organ »Krišćansko socialne hrv. stranke prava« »Hrvatstvo« ima v svoji redakciji za pisca uvodnikov nekega prof. dr. Milobarja, za katerega nihče ne ve, odkod je prišel, pripoveduje se samo, da je prej opravljal v Bosni neko zelo dvomljivo službo. Ta »časnikar« caplja najmanj osem dni za dogodki. Njegovi uvodniki zato niso aktualni članki, marveč navadna sholastična razmotrivanja. V teoriji je naravno »najradikalnejši« politik, kakor so vobče kler-

rikalci povsodi najraje ogrinjajo z najnacionalnejšim plaščem. Zavrt v take »radikalne državnopravne teorije« o »Veliki Hrvaški«, podpira vsa zlodejstva, ki so na škodo Hrvaški. Tako je klerikalno »Hrvatstvo« tik pred 3. majem lansko leto odkrito izdalo madžaronom spričevalo, da so s svojim novim programom pred volitvami pokazali »sposobnost za življenje« in »notranjo moč« napram koaliciji. Prišlo je po volitve in narod je strmoglavil madžarone.

Ne samo da klerikalci z vso dušo podpirajo Frankovo politiko, in sicer v prvi vrsti Frankovo osebo, marveč dosti jasneje — rekli bi nespretnije — izražajo ono, kar mislijo o nasilnikih, ki naj pokore Hrvaško.

Kakor sem vam že javil, je stopil Rakodeczay pred javnost z delom svojega programa. Iz Pešte je prinesel obljubo, da se pomnože stipendialna mesta za domače sinove, ki se hočejo posvetiti železniški službi; dalje, da bodo hrvaški uradniki nastavljeni v skupnih ministrstvih. A za to smešno neznanje drobtine — naj sprejmo Hrvati madžarski jezik na železnicih. To je Rakodeczayju in Madžaronom glavno. Za vsakega poštenega Hrvata in politika je jasno, da naj Rakodeczay ponuja kakršnekoli »koncesije«, a vendar ne more biti niti govora o kakšnem pogajanju z njim, dokler Madžari vztrajajo pri zakonu o železničarski službeni pragmatiki.

Našim delegatom so pred borbo v Pešti ponujali Madžari razne »koncesije« samo, da bi izdali glavno in temeljno obljubo naše avtonomije — uradni jezik.

In v takem času, ko bi bilo treba, da vsa hrvaška javnost složno odbije Rakodeczayjeve izdajalske ponudbe, pišejo klerikalci docela odkrito: to so zelo znatne koncesije, treba se je z banom pogajati, ker je bolje, da nam on pri Madžarih doseže brez borbe to, kar bi si mi morali izvojevati šele z borbo; treba mu je torej ponuditi desnico! A seveda — visoko, zelo visoko dvigajo svoj navidezni državnopravni program, po katerem niti ne priznavajo nagodbe z Madžari, a se klanjajo predstavitelju madžarske hegemonije! Rakodeczayjeve »Narodne Novine« so z navdušenjem pozdravile to razmotrivanje klerikalcev — v pomanjkanju boljših pomočnikov.

To pomoč seveda klerikalci niso ponudili Rakodeczayu brezplačno. Dasi je Rakodeczay madžarski »liberal«, da, kakor pravijo, framason, je vendar takoj obrnil oči na naše pope kot na najizrazitejše materialiste v praksi.

Djakovska škofovska stolica je še vedno izpraznjena. A to je tako velikanska pečenka, da bo lahko, ako pride v roke kakega dobrega klerikalca, revni naš klerikalni pokret gmotno podprt za večne čase. Tudi Rakodeczay se deli seveda iz deželne blagajne denarje za cerkve. Za notrajsjono okrasitev oseeke cerkve je nakazal naravnost ogromno vsoto 100.000 kron, dočim nima sicer denarja niti za najvažnejše potrebe.

A brez dvoma je še cela vrsta drugih »koncesij«, za katere so klerikalci prodali temeljno in najvažnejše pravo svoje domovine.

V nedeljo je imela svoje glavno letno zborovanje Radićeva kmetška stranka. To je že tretja skupščina te stranke. Letošnja skupščina ni pokazala ravno velikega napredka in to zaradi temeljnih napak Radićeve politike. Radić je izšel iz tiste generacije, kakor tudi vodstvo napredne

stranke. Ker pa mu je bila glavna težnja, da ustanovi čez noč najmočnejšo stranko iz najštevilnejšega kmečkega stanu, misli je, da je k temu najlaglji pot, ako se popolnoma zenači z mišljenjem konservativne kmečke mase. Povsod kaže svoje kršćanstvo in čestokrat naravnost udarja na izrazite klerikalne strune. Istotako nerazumljivo tira nekako dinastično politiko. Mišmaš njegove politike odseva najbolj z dnevnega reda njegove ulične parade. S svojo stranko se je hotel pokloniti pred vsemi spomeniki v Zagrebu. Pred Jelačićevim spomenikom je hotel poslati vdanostno brzojavko kralju, a potem je hotel poslati svojo maso na Markov trg, kjer je bil usmrčen kmečki puntar Matija Gubec! A od vsakega spomenika naj bi letele brzojavke na »slovanske brate« v monarhiji. Politika je ta obhod prepovedala, ali zato so se govori sukali okoli teh spomenikov. »Vera v boga in kmetška sloga«, je geslo te stranke, a z vzklikom, ki je pri nas popolnoma nenavaden, »Živio kralj«, je zaključil Radić svoj kongres.

Po takih mislih je naravno, da je v teh treh letih izgubil mnogo že itak redke inteligence, ki jo je imel v svoji stranki.

V demagogiji in zbesnelosti pri masi so ga prekosili Frankovi, in tako si dosedaj ni mogel osvojiti nobenega okraja. Sedaj bi itak mogel le sporazumno s koalicijo priti do enega ali dveh mandatov.

Današnji »Pokret« prinaša odredbo ordinarijata senjske škofije, s katero se da in d e k s pedagoška knjiga »Prirodni uzgajatelj« našega prvaka med naprednimi pedagogi Davorina Trstenjaka. Razširjenost tega »kužnega semenca« mora vsak duhovnik zabranjevati z vsemi sredstvi.

To bo seveda le reklama za to izborni knjigo.

Obrtni vestnik.

Izpolnitev določb obrtnega reda glede sposobnostnega dokaza v trgovinskem obrtu. Sposobnostni dokaz za trgovinske obrte, kakor ga uvaja in urejuje dne 16. avgusta t. l. uveljavljena obrtna novela, obsega le sledeče štiri trgovinske obrte: trgovino z mešanim blagom, trgovino s špecerijskim blagom, trgovino s kolonijalnim blagom ter trgovino z materialnim blagom. Vse ostale trgovinske stroke so ostale izven obveznega sposobnostnega dokaza, izvemši le one trgovine, ki so bile že po starejših zakonih vezane na dokaz strokovne usposobljenosti, kakor trgovina s knjigami, umetninami, muzikalijami in antikvarijati. Prejkošlej je zategadelj mogoče zglasti vsakomur, ki je izpolnil splošne pogoje, na primer manufakturno trgovino, galanterijsko trgovino, trgovino z norimberškim blagom, trgovino z lesom in lesnimi izdelki, trgovino s papirjem, skratka katerokoli trgovino, omejeno na posebno stroko, kajti od stročnih trgovin je dopust izvrševanja omejena le za špecerijske, kolo-

nijalne in trgovine z materialnim blagom. Trgovina z mešanim blagom daje najobsejnejši delokrog, trgovce z obrtnim listom, ki se glasi na tako trgovino, sme prodajati vseh vrst blaga, ki je v svobodnem prometu in ni vezano na posebno oblastveno dovoljenje. Praktični pomen obstoji v tem, da se sme v trgovini posamezne stroke prodajati le blago, ki spada v dotično stroko. Trgovce z galanterijskim blagom sme prodajati le galanterijsko blago, in trgovce z manufakturnim blagom le manufakturno blago. Doslej si je trgovec katerekoli stročne trgovine v slučaju sile, ako je prodajal kak predmet, ki ga ni pršteval med predmete spadajoče v njegovo trgovinsko stroko, ročno lahko pomagal, če mu je pretilo oblastveno preganjanje vsled kršitve obrtnega reda s tem, da je prestopil mejo svojih obrtnih pravic in prodajal predmete, katerih ne bi smel. Stopil je do obrtnega oblastva, plačal kolek in zglastil trgovino z mešanim blagom. Tako se je rešil mahoma vseh težav, in nihče ga ni mogel motiti v njegovem obratovanju. Kot trgovec z mešanim blagom ima prostran delokrog, obširno torišče. V sedanjih novih razmerah to splošno sredstvo zoper vsakega težave praktičnega trgovca ni več »v prostem prometu«. Trgovina z mešanim blagom je teže dostopna, zakaj zavarovana je po sposobnostnem dokazu. Naravno je, da bodo odselej trgovci z mešanim blagom, katerih prodajne pravice so najobsejnejše, uspešnejše delali na to, da se v stročnih trgovinah prodaja res le blago, ki spada v dotično stroko. Pri pomniti moramo, da velja sposobnostni dokaz v naštetih štirih najvažnejših trgovskih strokah le za detajlno trgovanje, za prodajo na drobno v roke konsumentov, dočim je en gros-trgovina tudi za te štiri trgovinske stroke svobodna. Zavarovanje trgovin z mešanim blagom, s špecerijskim, materialnim in kolonijalnim blagom pridobi na vrednosti in vplivnosti s tem, da je dopustno le v takih trgovinah prodajati na drobno sladkor, kavo, čaj, dišave, mineralno olje, petroleje, materialno blago, barve in pa žganje v trgovsko pravilno zaprtih steklenicah. S tem je poskrbljeno, da se sposobnostnemu dokazu ni duče ogniti na ta način, da se zglasti trgovina na posebne vrste blaga ter se potem prodaja najvažnejše špecerijske predmete, ne da bi se v obrtni list vželo oznako »špecerijsko blago«. Ta omejitev velja le za bodočnost, pridobljene prodajne pravice trgovcev, ki so svoj obrt izvrševali že 16. avgusta tekočega leta, ostanejo ohranjene prav tako, kakor tudi pravice predmetnih producentov, vzemimo izdelovalce barv. Končno ne velja ta omejitev za tiste občine, odnosno kraje, v katerih dne 16. avgusta tega leta na dan uveljavljenja obrtne novele ni bilo še niti trgovine z mešanim blagom, niti trgovine s špecerijskim, kolonijalnim in materialnim blagom. Toda vlada je pooblaščen, odpraviti to izjemo potom ukaza, če se trgovinske razmere v takih krajih izpremenijo v toliko meri, da ta izjema splošnega pravila ni več utemeljena.

Sposobnostni dokaz za trgovinske obrte je enoten. Kdor se je izvečbal v trgovini katerekoli stroke in si pridobil sposobnostna dokazila, ki jih zahteva zakon, more pričeti samostojno izvrševati poljubno stroko trgovine. S tem je zagotovljeno svobodno gibanje, zagotovljena je nemotena izbira poklica. Na dlani leži, da bi bilo trdo in da ne bi odgovarjalo potrebam praktičnega življenja, če bi bil sposobnostni dokaz v trgovini tako urejen, kakor je določen za pro-

izvajalne obrte. Pri rokodelskih obrtih je namreč treba za vsak obrt posebnega dokaza strokovne usposobljenosti. Kdor se izkaže z usposobljenostjo za ključavničarski obrt, ne more dobiti pravice za izvrševanje kovaškega obrta. Sposobnostni dokaz je pri producijskih obrtih individualen, ločen in oddeljen; in prestop od enega obrta je mogoč le do drugega sorodnega obrta, in še to le na podlagi posebnega dovolila oblastev, ki ga izdajejo le v izjemnih, posebnih okoliščinah, pri katerih je potrebno odločilo obstoječe razmere in posebne okoliščine v kakem kraju ob času etabliranja. Ob taki ureditvi sposobnostnega dokaza je dopustno, da velja ne le strokovna usposobljenost, pridobljena v eni štirih, na sposobnostni dokaz vezanih trgovinskih vrst za vsako teh štirih trgovinskih vrst, marveč da je zadostna tudi strokovna usposobljenost, pridobljena v katerikoli drugi trgovinski stroki dasi za to trgovinsko stroko ni predpisan sposobnostni dokaz. Oseba, ki se je izvečbala recimo v galanterijskih trgovinah na način, kakor ga predpisuje zakon, in ima potrebna izpričevala, more pričeti samostojno izvrševati tudi trgovino z mešanim blagom ali trgovino s špecerijskim, kolonijalnim in materialnim blagom, čeprav je galanterijska trgovin. Stroka kot taka svobodna obrt, ki ni vezan na dokaz usposobljenosti. Namen, ki ga zasleduje zakon, je pač ta, da se onemogoči prodiranje strokovno-trgovsko neizvečbanih oseb v trgovine. Pri tem pa je irelevantno, v kakšni trgovini si je posameznik pridobil strokovno sposobnost. Ureditev sposobnostnega dokaza na ta način je po našem mnenju na sebi popolnoma pravilna; slabo je edino to, da se je sposobnostni dokaz uvedel le za nekatere stroke. Iz tega izvirata dve neugodni posledici. Na eni strani ostajajo izven obrambe važne trgovinske stroke, dostopne tudi za bodočnost neukim osebam, vzemimo le manufakturne trgovine. Na drugi strani pa se pokaže čudna nedoslednost in kričeče nesoglasje. Trgovce z galanterijskim blagom postane lahko vsakdo, kot tak sme imeti vajence in pomočnike. Izpričevala, ki jih on izda, so po tem, kar smo že povedali, zadostna dokazila za strokovno izvečbano tudi za trgovine, vezane na sposobnostni dokaz. Dočim torej on lahko izdaja upoštevana izpričevala tudi za samostojno izvrševanje trgovin, ki niso več svobodno dostopne, vendar sam ne more pričeti samostojno izvrševati recimo trgovine z mešanim blagom. Učenec in pomočnik se tako vzdigneta čez mojstra. Nekaj podobnega je bilo že doslej v trgovinah, in ostane tudi v bodoče v trgovinah, za katere ne velja dokaz sposobnosti. Med tem ko za pomočnika ne bo sprejel noben trgovec nikogar, če se ni izkazal s svojo sposobnostjo, je postal, odnosno postane samostojen trgovec lahko kdorkoli. Za pomočnika je tako praktično uveden sposobnostni dokaz, za samo-

(Dalje v prilogi).

Mikalo nas je, da bi šli naravnost po Srednjem hrbtu še na Staro gor (Castell Monte), slovečo božjo pot beneških Slovencev; ali naš čas je bil tako odmerjen in naš namen je bil posetiti rojake na Beneškem.

Mirno se spustimo poševo po pobočju k Sv. Lenartu, veliki slovenski vsi na beneški ravnini. Kmalu smo začeli srečavati ljudi, ki so šli iz cerkve. Vsi so nas slovensko pozdravljali. Moški so oblečeni navadno, ženske pa zelo živobojno, posebno mlajše in dekleta, ki nosijo pod vratom velikanske broške iz rmenne kovine ali celo iz zlata in okrog vratu pa čez prsi dolge verižice iz enake kovine.

Otroci so nosili v rokah enega ali po več malih stenskih križev. Neke punčke, ki smo jih ravno srečali, so nam povedale, da so jih nesle »žegnovat«, da je taka šega na praznik Vnebohoda.

V tem smo prišli v vas Sv. Lenart s staro cerkvijo, ki ima zelo lepo izdelan marmornat glavni altar. V cerkvi sem opazil na misijonskem križu tale napis: *Riesci souio duso*. Italijanski pravopis.

Preprosto kosilo v bližnji gostilni smo zalivali z izborno beneško kapljico. Gostilničarka, zgovorna ženska, me je posebno zanimala. Govorila je počasi in z nekim poudarkom, da sem lahko zasledoval jezi-

kovne posebnosti. Pridružili so se nam še drugi domači gostje in se živahno in prijazno razgovarjali z nami. Opazil sem, da imajo beneški Slovenci mnogo hrvaških izrazov in da skoro čisto hrvaško naglašajo, vsaj nekatere besede.

Naravnost pa me je očaralo njihovo priznanje, da govorimo avstrijski Slovenci »lepo« slovensčino. Naši so, dokler imajo okus za finost in lepoto jezika, sem pomislil ves vesel.

Gostilničarka nam je pravila, s kakim zanimanjem in veseljem so čitali to zimo v njeni družini neko slovensko knjigo, ki so jo bili dobili po nekem krošnjarju iz Avstrije. Razumeli so jo neki popolnoma in so se prav lepo zabavali z njo. Samo težko je dobiti takih knjig. — Žena je imela prav.

Naša dolžnost bi bila, da bi bili z beneškimi Slovenci v večji stiki — pravzaprav nismo v nobeni — kakor so Italijani iz države v tesni kulturni zvezi z avstrijskimi Lahi, ki se jim vendar godi prav dobro pod našim orlom. Ali kaj, ko smo pa tako zaničrni! Po naših časopisih se je že večkrat glasilo vroč poziv, da bi nabirali knjige za beneške svoje rojake, da bi jih posečali s svojimi izleti itd. Ali do zdaj nisem še slišal, da bi imele take rodoljubne in plemenite prošnje kak uspeh. Nad nami je menda res prokletstvo narodne nezavednosti...

Družba sv. Mohorja ima vsekako nekaj članov med tamkajšnjimi Slovenci; in še več bi jih imela, če bi se ljudje navadili čitati naše knjige, če bi jih namreč imeli na izbiro in mnogo — in če bi jim Mohorjeva družba dajala še kaj drugega kakor molitvenike, s katerimi smo Slovenci preskrbljeni že za več stoletij. Ljudstvo bi rajše čitalo povesti, poučne knjige.

In še nekaj značilnega smo opazili na tem izletu.

Beneški Slovenci namreč trdno prepričani, da ne poteče mnogo let, ko bodo prišli tudi avstrijski Slovenci pod laškega kralja. S komur sem govoril, vsak mi je z vso zgovornostjo in veliko sigurnostjo zatrjeval, da bomo kmalu skupaj pod eno streho.

»Bote videli, da bo tako. Vaš (cesar) bi nas tudi rad, pa ne more, čeprav je močnejši; Ogrji ga zadržujejo in ovirajo... o, že davno bi nas imel, če bi Ogrov ne bilo.«

Tudi tu, v St. Lenartu, so bili gostje enakega mnenja. Kadili so cigarete in skomizgovali z ramami. Videlo se je, da jim je to mnenje priučeno in vcepljeno od laške iridente.

»Slabo nam je tukaj, davki so težki — kdove, kako bi nam bilo pod vašim nemškim...«

Možje so modrovali veliko in kazali nenavaden razum in verziranost

v politiki, kakršno bi iz vsega sreča tudi v malo manjši meri privoščil »zavedni in politično zrel« Kranjski.

»Ampak takak imate boljši in cenejši tam v Avstriji, pri nas pa ni dober, tako brez moči je.«

S tem je bil končan naš politični razgovor, katerega se je s posebno živahnostjo udeleževal sivolas, še krepak starček. Pravil nam je tudi, da se je pri Solferinu bojeval kot avstrijski vojak proti sedanji svoji domovini. Vojake je služil v Ljubljani, ki je kar ne more pozabiti, tako mu je življenje ugajalo tam. Pa tudi pozneje je še prišel v Avstrijo, odkoder je, dokler je bil še pri moči, pridno tihotapil, da ga še zdaj veseli, kako je znal ukaniti mejne stražarje.

»Gospodje, ali ste videli našo cerkev?« je vprašala gostilničarka. »Iz cerkve smo prišli sem; prijazna cerkev, lep altar, prav lep, smo hvalili.«

»No, vidite,« in zasvetilo se ji je oko ponosa ali česa, »pa nam jo hočejo naši duhovniki podreti in nas silijo, da bi zidali drugo, tam na onem le travniku, v tistem blatu. Ali mi se branimo. Kaj bomo z novo cerkvijo, saj smo zadovoljni s to, ki je v njej na, moč denarja in naših žuljev. Tu počivajo naši starši, in tu hočemo imeti službo božjo; če hočejo duhovniki novo cerkev, pa naj si jo posta-

vijo sami. Tudi »žornali« tako pravijo, da naj nič ne prispevamo k prostovoljnemu darovom. In tudi ne bomo... Kaj pravite, ali nimamo prav?« Najbrže imajo prav Šentlenti, ali končno bodo imeli pa tudi nove cerkve, vsaj temelj je izkopan in križ že postavljen, kjer bo veliki altar. Cerkev bo res na zelo neprimernem kraju. Tla so tam mokrotna, in posebno ob deževju bodo ljudje v blatu kar plavali. Stara, res stara cerkev, pa častitljiva, vedna stavba stoji ob robu vasi, na vzdignjenem kraju. In če je res prestara, bi bilo cenejše, da bi jo pametno popravili. Tako pa bo uboga ljudska para krvavela in plačevala, četudi je bo stalo izveličanje duš.

Od tu smo dospeli po ravni cesti v največjo slovensko vas Ažlo (Az-zido), ležečo na prijazni ravnini, posejani z rodovitnimi njivami in vinogradi italijanskega sistema, in vsa to mično dolino obkrožajo vedno višji in višji griči. V severnem kotu pa se skriva med bujnim sadnim drevjem, ob malem potoku tudi precejšnja vas Klinjé (Clenia). Po nizkih gričih nad vasjo smo prišli do poljske poti, ki vodi naravnost v nekaj minut oddaljeno središče beneških Slovencev ob Nadiži — v staroslavni St. Peter.

(Dalje prihodnjič.)

stojnega trgovca pa se ne briga nič. Prizadevanje trgovskih zastopstev bode v prihodnje vsekakor merilo na to, da se posplošijo obvezne sposobnosti dokaz s primerno izpremembo zakona. Med tem pa je trgovskim stanovskim organizacijam, gremijem, trgovskim združenjem, dana lepa prilika, da poslužujo se postavljajo pravice po svojih statutih poskrbe za primerno ureditev izobrazbe trgovinskih vajencev in tako vsaj v nekoliko omilijo slabe posledice, ki izhajajo od nedosledno izvedene uredbe sposobnostnega dokaza.

Formalna ureditev sposobnostnega dokaza v trgovinah je tale: Sposobnost je dokazati z učenim izpričevalom in izpričevalom o vsaj dvehletni službeni dobi. Doba skupne uporabe v kakem trgovinskem obrtu ali kontorju kaknega trgovskega ali tovarniškega podjetja mora znašati saj 5 let. Izpričevala določenih učilišč morejo nadomestiti neno dobo deloma ali popolnoma, trgovsko prakso pa v največji meri do enega leta. Trgovinski minister je nedavno izdal ukaz, ki navaja učilišča, katerih izpričevala dajejo pravico do olajšav. Absolventom nižje realke in gimnazije ter enoletnih trgovskih tečajev se učna doba okrajša za eno leto. Absolventom višje gimnazije in realke ter dveletnih trgovskih šol se učna doba popolnoma izprejeda. Absolventom višjih trgovskih šol (akademij) se učna doba popolnoma odpusti ter vrhutega skrajša doba prakse za eno leto. Treba jim je torej po dovršenih študijah le eno leto v trgovsko prakso. Na tej izpopolnitvi postavnih določb je s posebnim ozirom na naše razmere grajati z vso odločnostjo, da se ni jemalo ozira na meščanske šole s trgovskim značajem, dasi so se, kolikor vemo, poklicani faktorji za to toplo zavzemali. Ali vladi se je zdnjih 14 dni pred uveljavljanjem obrtne novele sila mudilo; pet mesecev se ni ganila, zadnji mesec pa je šlo vse s tisto uradno pospešitvijo, od katere odleti prizadetim krogom redko kaj dobrega. Izjave strokovnih korporacij so bile zategadelj več ali manj le formaliteta, ozirati se nanje, ni bilo več časa. To je pač lahko videti, da si bo absoluten meščanske šole s trgovskim značajem pridobil dokaj več za trgovca potrebnega znanja kakor absoluten nižje gimnazije. Čemu torej tem praktičnim zavodom odrekati olajšave in ugodnosti, ki jim po vsej pravici grede!

Jugoslovanski minister.

Praga, 30. avgusta. Na izjavo poslanca dr. Šusteršiča, da je vest o jugoslovanskem ministru prazna izmišljotina, odgovarja »Den«, glasilo poslanca dr. Kramářa, da vest nikakor ni brez podlage, temuč so se res vršila pogajanja ter je uresničenje tega načrta odvisno od položaja pri zopetni otvoritvi parlamenta.

Minister Marchet odstopi.

Dunaj, 30. avgusta. »Zeit« poroča iz Išla, da je naučni minister Marchet v današnji avdijenci pri cesarju izrekel željo, da bi rad odstopil. Cesar ni bil pri volji, sprejeti demisijske.

Hrvaško-srbska koalicija.

Zagreb, 30. avgusta. Iz hrvaško-srbske koalicije izstopivša srbska radikalna stranka bo danes odločila o tem, ali naj poslanci, ki so izstopili iz koalicije, odložijo mandate ali ne. »Hrvatska« izjavlja, da se resolucijonaši ne bodo z nikomur pogajali, dokler se ne skliče hrvaški sabor. Ako se sabor ne skliče do konca oktobra, bodo hrvaški poslanci nadaljevali obstrukcije v ogrskem državnem zboru.

Jubilej kneza Ferdinanda.

Sofija, 30. avgusta. Car Nikolaj je poslal knezu Ferdinandu k 20letnici vladanja pristrčno brzojavno čestitko, v kateri izreka odkritosrčno simpatijo za kneza, želeč mu dolgo življenje, da bi mogel izvršiti veliko svojo nalogo v blagor bolgarskega naroda, ki je zvezan z Rusijo po znamenitih zgodovinskih vezeh in v bratski edinosti.

Pri javnem čestitanju knezu je izrazil bivši ministrski predsednik Radoslavov v imenu liberalne stranke obžalovanje, da ne more že sedaj čestitati knezu h kraljevi kroni. Glasilo te stranke »Narodna prava« izjavlja očitno, da si hoče liberalna stranka postaviti na svoj program dosego kraljeve krone za kneza.

Vlada in njena stranka sta porabili navzočnost tolikih županov v prestolnici ter priredili veliko romanje na grobova Stambulova in Petkova. Tam se je opravila maša zadušnica v navzočnosti vseh ministrov ter so se položili neštevilni sveži venci na grobo.

Knez je povodom svojega jubileja odlikoval vse ministre z visokimi redovi.

Dogodki na Ruskem.

Varšava, 30. avgusta. V Lodzu so trije mladi možje ustrelili na ulici orožniškega stražmeštra Kolbasova, dasi je bil v spremstvu štirih vojakov. Ker vojaki za morile niso streljali, niti jih resno zasledovali, je dokaz, da imajo revolucionarji med vojaštvom somišljenke.

Petrograd, 30. avgusta. General Stössel, ki ga razni časopisi ostro napadajo, je napovedal, da izda knjigo »Mojim sovražnikom«, kjer se bo branil in vojnemu ministertvu odprl oči.

Ministrstvo za narodno prosveto je poslalo vseučiliščem ukaz, da ne smejo sprejemati več Židov, kakor dovoljujejo omejujoči predpisi. Na željo grofa Tolstega se zadnja leta namreč ti predpisi niso izvrševali. Na vseučilišče v Petrogradu letos sploh ne sprejme nobenega židovskega dijaka, ker je predpisano število že itak polno.

Turško-perzijski mejni spor.

London, 30. avgusta. Turško vojaštvo se je začelo v perzijskih pokrajinah, ki jih je nedavno zavzelo, tako urejevati, kakor da jih ne misli več zapustiti. Turški vojaki tudi pobirajo carino od blaga, ki se vozi skozi zasedene kraje. Turški poveljnik je sporočil ruskemu podkonzulu v Urmiji, da se lahko vsi tisti, ki so pred Turki pribežali v konzulat, brez skrbi vrnejo v svoje vasi, ako priznajo turško oblast nad seboj. Turškega vojaštva vedno več prihaja. Perzijsko prebivalstvo je razburjeno, ker se ministrstvo niti ne gane ter nihče ne ve, kaj nameravajo Turki.

Novi knez otoka Samosa.

Carigrad, 30. avgusta. Ministrski svet je sklenil, odstaviti kneza na otoku Samos, Karatheodorija, ker so mu dokazana separatistična stremeljenja. Za novega kneza je imenovan dosedanji svetnik kasacijskega sodišča Georgiades.

Punt v Maroku.

Pariz, 30. avgusta. Najvplivnejši in najmočnejši maroški kaid okrožja Abdajsa-Benomar, je priznal Muleja Hafida za sultana ter odpotoval z velikim spremstvom v Marakeš, da se mu pokloni.

Da se pomiri evropske kolonije v Tangerju, pride tja francoska oklopničarka »Desaix«.

Marokanci so zopet naskočili francoski tabor v Casablanci, a so bili odgnani.

Admiral Philibert brzojavlja, da je politični položaj nespremenjen in da ni noben Evropejec zapustil Saffi ali Mogadorja, dasi je begunom na razpolago francoski parnik »Anatolien«.

Berolin, 30. avgusta. Vsi Nemci iz Fesa s konzulom in častniki ured so prišli zdravi v Lasa. Nemci obsojajo postopanje Francozov v Casablanci ter trdijo, da se je cvetoče mesto razdajalo brez vsake resne potrebe. Med Nemci in Angleži v Maroku se nabirajo podpisi za protest proti dogodkom v Casablanci. Vasi okoli Casablance še francoske ladje vedno bombardirajo.

Pariz, 30. avgusta. Boj dne 28. t. m. je bil najhujši, kar jih je bilo dosedaj. Francozi so imeli tri mrtve in 12 ranjenih.

Jutri se bavi francoski ministrski svet z organizacijo francoske policije v vseh večjih maroških pristaniščih. Načrt sta izdelala ministra Piquart in Thomson.

Glasovi z Jesenic.

Katoliško delavsko društvo na Jesenicah na vrhuncu svoje domišljije. Neznatni in majhni ljudje so včasih silno domišljavi. Nekaj takega je tudi katoliško delavsko društvo na Savi, ki ima jako visoko mnenje o sebi. »Slovenec« z dne 24. avgusta t. l. piše: Iz tega društva se je širila pesnjava na Jesenicah, in kar se je na Jesenicah oziroma na Savi storilo za izobrazbo in napredek (!) in narodnost (čujte!), prišlo je direktno ali indirektno iz tega društva. »Sokolsko društvo«, ki se je pred tremi leti ustanovilo kot bojno društvo (!) nasproti katoliškemu delavskemu društvu, moglo se je začeti in do danes obstati le zato, ker so nekateri člani katoliškega delavskega društva prestopili k »Sokolom«. — Samozavestne so te besede ali tem bolj lažnive Klerikalci so širili prosveto takrat, ko so na najpogostejši način napadali in blatili »Sokola«, ki je zvest svojim načelom vzgajal društvene člane v narodnem in izobraževalnem delu brez vsake strankarske strasti. Katoliško delavsko društvo nosi še danes ime »Katolischer Arbeiterverein«, kar pove vse. To društvo je prav lepo molčalo, ko se je vsa jeseniška katoliška politika zibala in se še ziblje v nemško-klerikalnem sedlu. Zato bi bilo bolje, da opustite, katoliški hi-

navei, lastno hvalo. Narodnost, napredek in prosveta ljudstva vam je deveta briga, glavna stvar pa provit klerikalizma, ki naj se bori proti vsakomur, ki hoče odpreti ljudem oči in razkrinkati vaša sleparstva. Člani »Sokola« najbolje vedo, kaj jim je društvo dalo, oni najboljše razumejo, kje so doma odkritosrečno načela, kje delo. Jasna načela in trezno delo nas privede do zmage, ki je ne prepreči niti kilavi »Orel«.

Desetletnica »Katoliškega delavskega društva« na Jesenicah. S posebnim vlakom, ki je prisopihal na Jesenice v nedeljo 25. avgusta t. l. ob 9. uri dopoldne, se je otvorila katoliška komedija. Vsled velikanse reklame »Slovenec« je vladalo na Jesenicah splošno razočaranje, da so zbornali klerikalci jedva 600 ljudi iz vseh slovenskih pokrajin. Samo pogled na došlece je zadostoval in takoj si bil uverjen, da imaš pred seboj najzanimnejši del slovenskega ljudstva, ki tvori kar se tiče duševnih lastnosti nekako sedmo kurijo. Vsaki skupini je načeloval debelušasti fajmošter ali pa suhljati kaplan, kar je dalo vsej prireditvi najzanimnejšo potezo. Kot veleokusno posebnost in dekoracijo je bilo zapaziti nekdanjega jeseniškega fajmoštra Šinkovca s svojim preznatnim trebulom. Večina družtev je imela cerkvene zastave s podobami svetnikov najrazličnejših vrst... Pred kolodvorom je pozdravljal farovške ovce z »živijo« krojač Čebulj in neki Munih, ki sta druge brezuspešno priganjala k navdušenju. Nato pa se je vsula cela druhal preko Jesenic na Savo, kakor zmedena vrsta pogrebcev... Nasprotniki se niso poskrili, kakor je poročal »Slovenec«, ampak so se prav zadovoljno smejali. To zborovanje je hotelo posebno paradižati s svojo najmlajšo organizacijo »Orel«. Omenimo naj, da je bila javna telovadba »Orel« pod vsako strokovnjsko ocneno in bi se dala komaj primerjati ljudskošolski telovadbi petega ali šestega razreda. Kdor je videl kdaj naše čvrste in navdušene Sokole, je moral pač priti do prepričanja, da je rodilo to klerikalno telovadno organizacijo samo onemoglo in besno sovraštvo do Sokolstva, ki je najuspešnejše sredstvo v boju proti hinavskemu klerikalizmu. Uverjeni smo, da bo »Orel« ravno tako mršavo poginil, kakor se je izlegel, ker ni ga rodila zdrava misel in potreba ali pa ljubezen do dela, ampak le zavist in strankarsko nasprotovanje. Drugače se je zvršilo to zborovanje brez posebnih neprilik in nezgod in ni vtisnilo jeseniški občini niti tisti dan slavnostnega značaja. Le na večer je bilo videti po cestah neobičajno veliko pijanih ljudi, ki so se še-le poizgubili, ko je oddrdal posebni vlak s katoliškimi gosti...

Zasamovana slovenska trobojnica. Udeleženci klerikalnega zborovanja na Jesenicah so bili okrašeni s slovenskimi trobojnicami. Ali ni to največja ironija na klerikalno-nemško zvezo v jeseniškem občinskem odboru! Podpredsednik jeseniškega »Katoliškega društva« Krivec je govoril: »Nov pogum je v naših srcih. Lepa naša domovina ostane slovenska in sicer katoliško slovenska! V lepi edinosti jo mož pa glasuje v občinskem odboru z nemškimi liberalci proti slovenskim naprednjakom. In ti ljudje, ki se poljubljajo z Nemci so vpili: Na zdar! in nazdravljali »Združeni Sloveniji!« Ali se ne sramujete tako očitne hinavščine, falotje!?

Klerikalni gostilničarji so se grozno veselili zadnje nedelje, ker jih je »Slovenec« svojim očivam toplo priporočal. Pa varani so bili. Klerikalne »device« so prišle na Jesenice s polnimi košarami pristnih kranjskih klobas in enakih priprav ter bile sploh izborno preskrbljene z vsem, kakor na božji poti. Seveda, da se je spremenilo trdno klerikalno prepričanje gostilničarjev v prav sveto jezo, da verni katoliki tako malo skrbijo za »profit« pobožnih gostilničarjev.

Savska pošta uraduje v znamenju kočevskega poštnega vodje, ki je najbrže vrhuncu tukajšnjih hajlovcev. Poštnice tiskovine se izdajajo v nemško-italijanski in jeziku. V naši občini, kjer mora kakor Diogenes z lučjo pri belem dnevu iskati Nemecev in še bolj Italijanov, se prezira kraljevni jezik 99,9% slovenskega prebivalstva od c. kr. poštnega urada. Bo pa treba malo drugače posvetiti v to najnovejšo nemškutarsko gnezdo!

Jesenice-Koča. To je duhovita posledica znane spakedranke »Assling-Hütke«, ki nam jo je vsilila slavna poštna direkcija mesto starodavnega običajnega imena Savja. Prestavo si je izmislila neka uradna oblast, ki v svojem slovenskem dopisu Savo dosledno imenuje »Jesenice-Koča«. Odslej toraj ne čemo hoditi več na Savo, temveč v Kočo. Oj ta uradna neumnost,

ki se izrani starega slovenskega imena!

Veliko vrtno veselico združeno z javno telovadbo priredila jeseniški Sokol in podružnica Cirila in Metoda za jeseniško občino dne 15. septembra t. l. na Perjanovem vrtu. Natančnejše poročilo prihodnjije

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 31. avgusta.

Spomenica glede ljubljanske realke, ki so jo izročili slovenski abiturijenti na tem zavodu danes gospodu Ivanu Hribarju, državnemu in deželnemu poslancu ter županu deželnega stolnega mesta Ljubljane se glasi: Ljubljanska realka čvrsto izvršuje svoj namen, kateremu je — kakor se vidi — posvečena: odtujiti Slovence svojemu jeziku. Dar na dan se ubija v glavo edino zveličavna nemščina in le-ta s strašno vneto goji. Posledice so seveda tudi na dlan. Oglejmo si ljubljanskega realca. Izpoznaš ga takoj po govorjenju. Vsaka tretja beseda je nemška spakedranka. Najenostavnejših tehničnih izrazov nima v oblasti. Poleg tega, da v najnižjih razredih ne more vsled same nemščine nikakor napredovati, ga poučevanje v nerazumljivem jeziku popolnoma otopi, njegovo duševno obzorje trpi še vedno, ako je po sreči zapustil zavod z maturo v žepu... Njegova izraževalna zmožnost pa je enaka ničli... Vzrok temu je tedaj nemščina, ki je učni jezik. Le slovenščina se poučuje slovensko in poleg tega verouk v prvih dveh razredih. Na zavodu, katerega obiskuje 285 Slovencev, 212 Nemecev in 18 drugih (uradna statistika; resnica: 299 Slovencev, 196 Nemecev in 20 drugih), ni čuti slovenske besede niti pri šolski pridigi. — In se potem še čudimo, s kakšno izobrazbo pride slov. realce v življenje, ko se tako greši proti najpoglavitejšemu načelu moderne pedagogike: »Učni jezik bodi materin jezik!« Bilo je prejšnja leta na temu zavodu dosti bolje. Z ustanovitvijo ljubljanske realke l. 1851. se je določilo (kar se tiče drugega deželnega jezika), da je obližen predmet ali slovenščina, ali pa laščina, kakor določijo starši. Z odlokom z dne 22. svečana 1856. je slovenščina obližen predmet za vsakega, ki ta jezik govori. V letu 1863./64. se je otvoril prvi razred višje realke. Slovenščina je obližen predmet za učence s slovenskim materinim jezikom. Za Neslovence obstajajo prostovoljni tečaji (21. vel. srpana 1867). Ali že z odlokom z dne 12. mal. srpana 1871 (št. 7821) je slovenščina obližen predmet za vse učence, katerih starši niso prosili oprosenja. Po naročilu ministrstva je zaukazal deželni šolski svet (14. vinotoka 1871., št. 1378), da se delita najnižja dva razreda po materinem jeziku v paralelna oddelka, eden s slovenskim, drugi z nemškim učenim jezikom. Ravno isti odlok (14. vinotoka) zahteva slovensko terminologijo v vseh razredih. Do tega časa so Slovenci napredovali. Bil je takrat naučni minister dr. Jirčček. — Za tem se je pa pričela zopet reakcija, kajti odlok z dne 2. listopada 1871 naznanja, da je slovenska terminologija le še predmet izpraševanja pri onih učencih, ki slovenščino razumejo. Prišel je na površje znani Stremeyr, ki je oškodoval Slovence, kjer je le mogel, kakor naučni minister je izdal odlok, vsled katerega je slovenščina obližen predmet za učence, katerih starši to izrečno zahtevajo (13. grudna 1871).

Toraj zopet korak nazaj! Z letom 1873. (20. kimovec, št. 8171) se slovenske paralelke opustijo in nemščina je učni jezik za vsa realka. — Ker so se več let rabile pri verouku v prvih dveh razredih slov. pomožne knjige, bilo je končno odločeno (23. rožnika 1885.), da se podučujejo Slovenci v teh dveh razredih v slov. jeziku. (Verouk namreč). Tako je ostalo do sedaj. — Imeli so toraj Slovenci na ljublj. realki že svoje paralelke s slov. učenim jezikom, izgubljene so. Vpeljana je bila slov. terminologija, sedaj je pokopana. Sicer obstajajo nekaki slovenski in nemški oddelki, ali to je le pesek v oči, kajti nemščina je učni jezik povsod. Z ozirom na glavno načelo moderne pedagogike (učni jezik bodi materin jezik) in v zvezi s tem, da obiskuje ljublj. realko 58,06% Slovencev, nadalje z ozirom nato, da so Slovenci že imeli svoje paralelke s slov. učenim jezikom in je bila vpeljana v vseh razredih slov. terminologija, prosijo podpisani, da se velesposlovanje gospod državnim poslanec zavzame za stvar in doseže: 1.) Da se na ljubljanski realki pri poduču slovenskih učencev takoj vpelje slov. terminologija; 2.) da se ustanovijo na ljubljanski realki kakor hitro mogoče samostojne slov. paralelke.

Katoliški shod v Würzburgu, ki je imel čisto nemški-radjovski značaj je končan. Shod je občnega interesa zaradi tega, ker je pokazal, kak razkol je nastal med vernimi

med pozitivnimi katoličani na Nemškem. Izostali so od shoda demonstrativni različni cerkveni dostojanstveniki in profesorji teologije. Tu znanost in čista vera — tu klerikalizem in ultramontanstvo. »Slovenec« pujskarji so nekaj pisarili, da je šel Jeglič nekaj posredovat med tem nemškima strujama. Trdil je celo, da so Jegliča v ta namen klicali v Würzburg. Seveda je to čisto izmišljeno, kajti iz tiskanega »Festblatt« je razvidno, da škofa Jegliča sploh niso povabili na ta shod. »Festblatt« nadaja vsa imena in dopise povabljenih škofov, a škofa Jegliča ni vmes — škof Jeglič se je torej vsilil. O kakem posredovanju seveda ni govora. Če bi klicali za posredovalca med Schelloveci in njih nasprotniki Jegliča, bi bil to dokaz duševnega bankrota nemških teologov. Na prvem obnem zborovanju katoliškega shoda je predsednik advokat Fehrenbach škofa Jegliča popolnoma ignoriral. Fehrenbach se je zahvalil navzočnim škofom za udeležbo, toda govoril je samo o navzočnem nemškem episkopatu, »ki ga na tem shodu zastopa toliko znanih škofov«. Ta pozdrav je mogel veljati Jegliču samo, če se je izdal za nemškega škofa. Do besede je škof Jeglič pač prišel, a šele ko so bile obravnave končane in se je takorekó začela republika. To se spozna po tem, da so koj na to »eno zažigali« in je naš knez in škof »naprej pel«. Tudi se pri neki drugi priliki je naš knez in škof prišel v Würzburgu do besede. Namreč v oštariji in tu je razodel nekaj, kar je bilo doslej čisto neznan. Ljubljanski škof dr. Anton Bonaventura Jeglič je bil svoj čas nemški burš. To je povedal sam 26. t. m. na komersu katoliškega burševskega društva »Unitas«, kjer je nastopil kot »alter Herr« tega društva in v kratkem ogovoru naglašal, da se z veseljem spominja časov, ko je študiral v Würzburgu in je bil član tega burševskega društva. Katoliškim buršem je najbolj ugajala čudna nemščina našega škofa in pokrovitelja nemško-klerikalne zveze. V Würzburgu imenujejo tako akcentuirano nemščino »Mikossch-Dialekt«. Dne 27. je bila procesija k neki romarski cerkvi blizu Würzburga. Udeležili so se je vsi škofje. Nekam čuden utisk so delale nerodne kretanje ljubljanskega škofa, ki si je tu pa tam trl lice z roko, v Domstrasse pa si s prstom obrisal nos. Govori na shodih tega katoliškega kongresa so bili pod nivojem, običajnim sicer na nemških katoliških shodih. Večinoma so vezali govorniki same otrobe. Na vseh koncih in krajih se je poznalo, da se shoda niso udeležili ravno tisti možje, ki so prve glave med nemškimi katoličani. Zanimivo je, da je profesor Meyenberg v svojem konfuznem govoru o temi »Religija in konfesijska« napravil neki popolnoma monistiški izrek, namreč, da vsi živimo in smo v bogu in bog v nas. Neki vestfalski župnik je v dolgem govoru priporočal katoliške azile za sirote in zanemarjene otroke, o milanskih črnih mašah žal ni hotel ničesar povedati. Nato je govoril klerikalni vseučilišni profesor Spahn iz Strassburga o »katolicizmu in vseučiliščih«. Napadal je monizem, Haackla itd. in slavil prismojenega profesorja Reinkeja, ki je zahteval v pruski gospodski zbornici, da naj začne vlada monizem siloma zatirati. Naposled je priporočal univerzalizem in slavil katoliške teološke fakultete vseučilišč. No, würzburgski profesorji teologije bi se pač lepo zahvalili za tako reklamo iz ust ultramontane Spahna; würzburgski teološki profesorji se namreč po veliki večini ostentativno niso udeležili katoliškega shoda radi sirovih napadov na rajnega Schella iz peresa prelata Commerja, ki je za to svojo neznačajnost dobil priznalno pismo od papeža Pija X. Ta razkol bo imel za katolicizem na Nemškem že posledice, katerih ta katoliški shod niti nje-manj ne more preprečiti.

V Würzburgu je neki židovski trgovec na čast katoliškemu shodu bogato okrasil svojo trgovino s cveticami in v izložbeno okno postavil papeževo podobo. Udeležniki katoliškega shoda so radi postajali pred to izložbo, ki je vzbujala občno pozornost. Morda je mož le napravil dobro kupčijo; na prodaj ima »Cummi und Fischblasen«.

Katero društvo je to? Glasom poročil se je škof Jeglič v Würzburgu javno pobahal, da ima na Kranjskem društvo, kateremu pripadajo vsi budiinski očetje. (Alle Hausväter meiner Diocese gehören einem Vereine an.) Katero društvo je to? Mi ne poznamo nobenega takega društva. Ali se je škofu pri belem dnevu sanjalo ali pa je vedoma in namenoma govoril neresnico.

Biarritz. V Biskajskem zalivu, pod Pirenejami, prav blizu španske meje leži morsko kopalnišče svetovne slave — Biarritz. To je kopalnišče, kjer je francoska cesarica Evgenija pre-

življala navadno poletni čas, kjer prebiva vsako poletje bivša srbska kraljica Natalija, kjer sta se zaročila sedanji španski kralj in kraljica, kjer je angleški kralj Edvard kot prestolonaslednik preživel vse dni. To je kopališče za kralje, za vojvode, za angleške lorde, španske grande, ruske kneze in ameriške milijardarje. To je kopališče, kjer zapravi človek v treh tednih čez »skromno« življenje, dosti več nego more v Ljubljani: zaslužiti najboljši trgovec v celotnem letu. V tem kopališču se nudi naš dnevni dr. Ivan Šusteršič. Prebil je več tednov v Parizu, potoval po celi Franciji in zdaj se koplje v mehkih valovih Atlantskega oceana v Biaritzu med kralji, vojvodi in knezi. Na čigave stroške — to je vprašanje, ki se vsili človeku najprej. A doktorka, ki jo izvršuje dr. Šusteršič, mu toliko ne nese. To je čisto gotovo. Dohodki odvetniške pisarne bi dr. Šusteršiču komaj dovolili iti za par tednov v Gracze, v Porto Rose ali v Kraljevico, ne pa v Pariz in celo v Biaritz. Ali mu ta izlet plača ljudska posojilnica?

— Svetovni kongres »Svobodne Misli« v Pragi. Udeležba na tem kongresu bo naravnost velikanska, ne samo iz Češke, marveč iz vse Evrope in iz vseh delov sveta. V zadnjem času so se prijavili delegati s Holandskega, Španskega, Italijanskega, iz Romunije, Srbije in Amerike. Kot delegat češkega sokolstva se udeleži kongresa predsednik češke sokolske zveze dr. Scheiner. Svojo udeležbo sta nadalje prijavila dr. poslanca Hynek Klička in za radikalno napredno stranko dr. Antonin Hajn. Iz severne Češke in Nemčije je pripravljenih 150 delegatov. Referate na kongresu so prevzeli predsednik nemškega »Freidenkverbunda« G. Tschirn iz Vratislave, dr. poslanec L. Wutschl z Dunaja, bivši nemški dr. poslanec E. Vogtherr iz Wiesbadna, dr. poslanec dr. Julij Ofner, P. Schmal iz Monakovega, pisatelj T. Hattner iz Libere, pisatelj Zenker z Dunaja, pisateljica Altmannova iz Berlina, praški vseučiliški profesor dr. Raudnitz i. dr. V čast gostom se priredi 8. septembra slavnostna predstava v »Narodnem divadlu«. 9. septembra pa v nemškem gledališču. V »Narodnem divadlu« se bo pela Smetanova »Prodana nevesta«, v nemškem gledališču pa ena izmed Wagnerjevih oper.

— Na svetovnem kongresu »Svobodne Misli« v Pragi bo po odposlanec zastopano tudi slovensko narodno-radikalno dijaštvo, ki je združeno v društvih: »Slovenija« — Dunaj. »Tabor« — Gracze in »Adrija« — Praga ter v akademskem ferialemskem društvu »Prosveta«.

— Protiv nemškemu solstvu na slovenskem Štajerskem! Največja nevarnost proti slovenskemu življenju na Štajerskem — tako se nam piše od Drave dne 29. avgusta t. l. — po nemških ljudskih solah, ki se ustanovljajo kar zaporedoma sredi med slovenskim prebivalstvom. Liki gobe čez noč rasejo na Spod. Štajerju pomemnevalnice. Nemški »schulvereine« tozadevno dela z uprav elementarno silo. Treba le par našim »Nemcem« temu društvu kar namigniti, pa le-to že z darežljivo roko razsiplje denar v pomemnevalne namene. Glej v tem oziru v novejšem času: Gabrje pri Celju, Slov. Bistrico, Hrastnik! — Če pomislimo, kako naše priprosto, še nezavedno ljudstvo po nemščini kar kopri in da nasprotniki naši skrbno gledajo na to, da kolikor toliko deco, ki pohaja nemške šole, z vsem potrebnim oskrbijo, celo z obleko: potem je pač evidentno, da se iznarodovanje pri nas lahko in hitro vrši, to pa tembolj, ker se v paralizovanje tega žalostnega dejstva od naše strani skoraj ničesar ne stori. — Sedaj, ko naš ob veseljem preobratu, ki se izvrši pri naši Ciril-Metodovi družbi, navdaja najboljšo upanje, da bode ta družba posvetila tudi našim v narodnem oziru zelo nevarno izpostavljenim krajem na Spodnjem Štajerskem večjo pozornost nego doslej, bodo morale pač podružnice Ciril-Metodove se poprijeti čilega in vztrajnega dela ter neumorno prirediti resno agitacijo v pridobivanje denarnih sredstev; kajti le z gmotno dobro podprtimi delom vzmoogli bomo kaj uspešnega doseči napram denarno jakemu protivniku! — S tem, da ustanovimo kje kak otroški vrtec ali pa da podpremo šolske sestre pri njih pred vsem — nabožnem delu, ne bomo rešili našega rodu narodne smrti... Vsak resničen narodnjak stori torej svojo dolžnost ter otni, kar se še oti da! Sveto služimo domovini sveti! — Brani rod.

— Dragoceno priznanje. »Mir« priobči po naslovu »Narodovci« dolg članek, v katerem skuša dokazati, da posvetna inteligenca, ki je baje v narodnem oziru precej omahljiva, še ni ničesar koristnega storila za koroške Slovence, ter poziva Korošce, naj ne postanejo nevarni, če nam pred durmi rožlja eden ali ma-

gari par tucata liberalnih parkljev. Naj »Mirov« člankar omalovažuje napredno gibanje na Koroškem kakor mu ljubo in drago, mi v tem oziru ne bomo polemizovali z njim, kakor se tudi ne bomo prepirali z njim, da li je res, da se izmed »vse slovenske inteligence nihče ne upa delati«, zabeležiti pa hočemo dragoceno priznanje, ki je »Mirovemu« člankarju brezdvoma nehote ušlo izpod peresa, priznanje, ki naravnost potrjuje to, kar smo mi dokazovali, da je v interesu slovenske stvari na Koroškem naravnost življenjskega pomena, da se tudi v Korotanu organizirajo napredni elementi. Člankar pravi, da je treba deliti slovensko ljudstvo na Koroškem v tri dele: prvi del 40%, to so »verni ljudje, ki gredo tudi v politiki za župnikom«, drugi del, teh je tudi še 40%, je zjutraj »v cerkvi, popoldne v liberalnih požarnih brambah«, tretji del našega ljudstva pa je brezveren in obenem vsenemškega ali socialnodemokratskega mišljenja. Ta del šteje 20%. Iz teh »Mirovih« besedi sledi nepobitno, da pretežna večina slovenskega ljudstva na Koroškem po lastnem priznanju celih 60% ni v tistem taboru, v katerem so takozvani voditelji koroških Slovencev! Da potem politika, za katero se ne more navdušiti pretežna večina slovenskega koroškega naroda, ne more biti prava ali vsaj ne v narodnem oziru koristna, to je na dlani. 40% je na Koroškem Slovencev, ki zahajajo »zjutraj v cerkev, popoldne pa v liberalne požarne brambe«. O teh piše celovški »Mir«: »Za ta del se tukaj baje boj. Če ga dobimo nazaj, bomo zmagali, če ga trajno izgubimo, se tudi narod ne bo vzdržal.« Te besede podpisujemo z obema rokama! Vprašamo pa čestitega pisca članka »Narodovci«, ako on misli, da bo dosedanja oficialna koroška politika, ki je do kosti klerikalna, pripeljala nazaj v slovenske vrste tistih 40% slovenskega koroškega naroda, ki obrača hrbet slovenstvu in prvi vrsti radi tega, ker je odločno liberalnega mišljenja in išče opore drugodi, ker je njima med svojimi rojaki? Vidite, gospodje koroški voditelji, za teh 40% koroških Slovencev, ki zahajajo »zjutraj v cerkev, popoldne pa v liberalne požarne brambe« in za zadnjih 20%, ki so baje »brezverni«, je treba narodne, napredne organizacije. Klerikalci ne bodo teh ljudi nikdar spravili nazaj v slovenski tabor, edino slovenska stranka z naprednimi načeli je sposobna te elemente pritegniti nase! Zato čim prej se ustanovi, tem bolje za slovensko narodno stvar! Dosedanji voditelji naj skrbijo za tisti del koroškega ljudstva, ki »gre tudi v politiki za župnikom«, drugi del ljudstva pa, ki »zjutraj zahaja v cerkev, popoldne pa v liberalna društva«, naj prepusti skrb slovenske napredne stranke, katere oživotvorenje je za obstanek slovenskega življa na Koroškem conditio sine qua non, saj »Mirov« člankar sam priznava, da če ta del ljudstva izgubimo, da »se tudi narod ne bo vzdržal«!

— Tercijalski strahovlada v »Ljudski kuhinji«. Piše se nam: V četrtek zjutraj je bral neki dijak »Slov. Narod«. To je opazila kuharica iz »Ljudske kuhinje«, ki je šla iz cerkve. Ko je ta dijak prišel opoldne h kosilu, je jela ta kuharica prav satansko kričati: »To je tisti fant, ki je zjutraj bral »Narod«, sram te bodi, tako mlad fant, pa že bere »Narod«! Ljudje so pa začudeno gledali, kaj to pomeni in se škandalizirali. Klerikalni dijaki, osmošolci, pa se producirajo po kuhinji, berejo »Slovenca« glasno in delajo zabavo tercajalskim kuharicam in postrežnicam ter zasmejujejo naprednjake na vse načine. Tako terorizirajo tercajalske postrežnice in kuharice uboge dijake v ljudski kuhinji, ki niso slučajno klerikalnega mišljenja. Treba bo odpmoči!

— Proforska vest. Suplent na tukajšnji realni dr. Dragotin Lončar je imenovan za pravega učitelja na mestni realni v Idriji, prof. kandidat Kajetan Stranetzky pa za suplenta na istem zavodu.

— Iz davčne službe. Premišljeni so davčni praktikanti Fran Schweiger iz Novega mesta v Cirknici, Ant. Prudič iz Cirknice v Radovljico in Rudolf Pehaček iz Radovljice v Postojno.

— »Prosveta« so darovali od 26.—31. avgusta t. l.: g. dr. Mihajlo Rostohar, kand. prof. v Beljaku 3 K; g. dr. I. Schegula, odvetnik v Novem mestu 10 K; g. dr. Fr. Munda, emer. odvetnik 10 K; g. prof. Jos. Wester 2 K; g. Ivan Vondina, magistratni ravnatelj 5 K; g. dr. K. Schmidinger, c. kr. notar 4 K; trgovina Gričar & Mejač 2 K; g. prof. Rajko Perušek 5 K; gđ. Ant. Kadivčeva, trgovka 10 K, vsi v Ljubljani; gosp. Matija Marinček, c. kr. notar v Trzinu 5 K; g. I. Gostiša, inženir v

Italiji 2 K. — Vsem darovalcem se odbor »Prosveta« najiskrenejše zahvaljuje in prosi nadaljnjih podpor.

Odbor »Prosveta«.

— »Prosveta« reklamne tablice z napisom: »Slovenskemu občinstvu, osobito slovenskemu dijaštvu priporoča to narodno firmo — akad. fer. društvo »Prosveta« — so naročile nadalje sledeče tvrdke: Knjigarna Schwentner, Prešernove ulice; manufakturna trgovina Česnik & Milavec, Lingarjeve ulice; trgovina s klobuki Blaž Jesenko, Stari trg; čevljar I. Oblak, Kongresni trg; trgovina z modnim blagom Engelbert Skušek, Mestni trg; trgovina s papirjem I. Praznik, Stari trg, vsi v Ljubljani; urar Rudolf Rus v Kranju. Nadaljevala naročila sprejema odbor »Prosveta« (uraduje vsako dopoldne od 10.—12. v Mestnem Domu).

Odbor »Prosveta«.

Simon Gregorčičovo javno knjižnico in čitalnico v Vegovih ulicah št. 2 je obiskalo tekot preteklega tedna, t. j. od 24 do 30. avgusta skupno 396 čitateljev. Povprečni obisk je tedaj znašal po 59 oseb na dan.

Na mestni višji dekliški šoli se bode pričelo šolsko leto zaradi različnih ovir pri novi šolski stavbi šele prve dni meseca oktobra, vpisovalo pa se bode konci meseca septembra. Natančnejša naznanila se objavijo sl. občinstvu pravočasno v tukajšnjih dnevnikih.

Dekliški licej v Ljubljani. S 1. oktobrom letošnjega leta se spremeni naslov dosedanje mestne višje dekliške šole v Ljubljani v dekliški licej, čigar statut in učni načrt je potrdilo ministrstvo za uk in bogochastje ter se bode z letošnjim šolskim letom počenši poučevalo na tem šestletnem dekliškem liceju na podlagi novega, razširjenega učnega načrta. Starši, ki nameravajo svoje hčerke letošnje leto poslati na ta zavod, se opozarjajo na te preuredbe. Vsa natančneja pojasnila daje ravnateljstvo dekliškega liceja v Ljubljani, za sedaj še Gosposke ulice št. 8.

Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« razpisuje nagrado 50 K za najboljši načrt svoje društvene zasedbe. Ena stran zasedbe naj ima napis »Slovensko pevsko društvo Ljubljanski Zvon« ter naj simbolično izraža pevsko umetnost; na drugi strani naj bo pa izražena narodnost in svobodomiselnost. Načrti se naj blagovolijo društvu vpsolati do 15. grudnia t. l. Nenagrajeni načrti se vrnejo vpošiljateljem.

II. skupina društva slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Ljubljani. Sklicuje na soboto, dne 7. septembra t. l. ob 7. zvečer v gostilniške prostore gosp. Avgusta Zajca v Sodnijskih ulicah izredni občni zbor. Na tem zborovanju poroča tajnik in blagajnik o društvenem delovanju ter se bode posvetovalo glede izreka osrednjega odbora, da se II. skupina razpusti. Ker je to zborovanje eminentne važnosti, prosijo se vsi p. t. člani, da se ga gotovo in zanesljivo v polnem številu udeležijo.

Velevažni glavni shod podružnice I. av. društva državnih slug v Ljubljani. Z ozirom, da je treba vložiti na državni zbor najne predloge glede izboljšanja stanu državnih slug, je sklical odbor gornje podružnice glavni shod na dan 8. septembra t. l. popoldne ob 3. uri v dvorani hotela »Ilirije« v Kolodvorskih ulicah št. 22 v Ljubljani, da se določi in sestavi doletnje peticije. Shod poseti kot poročevalec glavnega društva tudi predsednik tega, g. Doppler, c. kr. sodni sluga z Dunaja. Povabljenih je tudi več gospodov državnih poslancev. Na dnevnem redu je: 1.) Pozdrav in otvoritev shoda po načelniku podružnice. 2.) Predavanje društvenega predsednika g. Dopplerja z Dunaja o stanovskem položaju in organizaciji vobče ter o strokovnem časopisju. 3.) Predavanje tovariša g. Hübscherja o položaju uradnih slug. 4.) Predavanje tov. gg. Kosmača in Zorkota o položaju provizoričnih slug. 5.) Predavanje tovariša g. Marinka o položaju cestarjev. 6.) Predavanje načelnika podružnice g. Jegliča o položaju paznikov sodnih dvorov. 7.) Predlogi in razgovori. 8.) Volitev novega odbora na podlagi novih društvenih pravil. Od tovarišev vpeljani gostje dobro došli! Še enkrat opozarjamo tu vse člane in nečlane našega stanu, da se polnoštevilno udeležijo tega za vse sloje stanu prevažnega shoda. Tu gre za splošno stanovsko korist in bodočnost, bodi si vsakdo svest svoje dolžnosti in uspeh, ki leži le v občni solidarnosti, bode poplačal slehernemu trud in nezmetne izdatke.

■ Za legarjem je do včeraj umrl v Ljubljani šest in ne devet oseb, kakor se je po nečujbi pomoti poročalo. In sicer je umrl pet vojakov in en civilist. Dne 3. avgusta je umrl Ivan Jaklič, desetnik 17. pešpolka; 6. avgusta nadsprevednik Avguštin Knavs; 8. avgusta Anton Rogelj, trobentač 17. pešpolka, ter Andrej Re-

par, prostak 27. domobranskega pešpolka; 16. avgusta je preminil Blaž Gross, prostak 17. pešpolka; 24. avg. pa Martin Jeme, prostak 27. domobranskega pešpolka.

Ravnateljstvo državnih železnic razglasa: Glede na prevažanje vojaštva od vojnih vaj s Koroškega nazaj se more prevažanje civilnih potnikov na progah Ljubljana-Trbiž in Jesenice-Gorica drž. žel. dne 8. septembra 1907 vršiti samo do kar največ mogoče velike uporabe pravilnih osebnih vlakov. Pri večjem navalu, kakor n. pr. pri prevažanju romarskih skupin, pri izletih društev itd. se more tedaj prirediti, da bi se prevažanje potnikov ne moglo izvršiti v popolnem obsegu. V prid potujočega občinstva bi se tedaj priporočalo, da se ta dan večjih izletov, posebno društev ali romarjev ne prireja. Sicer velja to tudi za doletnje železniške proge, ker se obratna sredstva za vojaške vlake potrebujejo.

V kemični tovarni v Mostah morajo vladati neznosne razmere. Opetovano smo že dobili pritožbe iz delavskih krogov, zlasti proti poslovodu imenovanemu tovarne Grabetu. Ta priseljeni Nemec ravna s slovenskimi delavci, kakor da bi bili njegovi psi ali sužnji. Psovke, kakor »windische Hunde, windische Esel« so na dnevnem redu in menda ni delavca — v tvornici jih je blizu 300 — ki bi ga Grablet ne bil že odlikoval s takšnimi ljubeznivostmi. Opozarjamo vročerkovnega Grabeta, da je na slovenski zemlji ter mu svetujemo, naj si v bodoče dobro premisli, predno bo Slovence in naj si bodo tudi njemu podložni delavci, psoval »windische Hunde« in sličnimi prijaznostmi. Slovenski delavec je sicer mirna in pohlevna duša, a če se ga namenoma in neprestano žali v njegovih narodnih čustvih, mu tudi lahko vzkipi kri, da zavzdigne pest in si s pestjo poišče zadoščanja pri germanskem žaljivcu. Zapišite si to, g. Grablet, da slovenski delavec ni živina, in spametujte se, sicer bomo napeli druge strune!

Zgleden župan. Pri zadnjih občinskih volitvah v Šmarji je bil starosta odbornikov g. Vinko Ogorelec iz Škofije. Naloga mu je bila sklicati odbornike k seji povodom volitve župana. Ogorelec je moral plačati dotičnega sela in tudi nekaj poštnih stroškov približno 5 K. Ta znesek je Ogorelec tirjal od županstva, ki pa ni hotelo teh za občino izdanih stroškov povrniti. Primoran je bil vložiti proti občini tožbo in dne 29. t. m. je bila določena glavna razprava. Prišli ste stranki; a glej, župan Škrjanec, dasi mu je bilo izrecno naročeno preskrbeti si pooblastil od občinskega odbora v zadevi te tožbe, tega ni storil. Posledica: Škrjanec je bil obsojen na plačilo tožbenega zahtevka in vseh stroškov, kar znesek nekaj nad 30 K. Kam bo Škrjanec ta znesek zaračunal? Odborniki bodo pač morali paziti, da ta znesek ne pride na račun občine, marveč plačati mora to Škrjanec, ki je vse sam zakrivil. Takšni so klerikalni župani!

Sokolska slavnost v Ribnici dne 8. septembra obeta biti, po pripravah sodeč, nekaj za vso ribniško dolino znamenitega. Ni treba omenjati, da so vsi lastniki hiš obljubili, da razsvetle na predvečer vsa okna in okrase na slavnostni dan svoje hiše. Seveda še čaka pomnožen odbor tudi v drugih ozirih ogromnega dela. Bratsko društvo v Novem mestu in gasilno društvo v Dolnji vasi sta že prijavila korporativno udeležbo z zastavami. Na to slavnost opozarjamo tudi vse širno slovenskega in tujege sveta živeče ribniške rojake, ki naj to ugodno priliko porabijo in pohite v svojo krasno rojstno dolino. Znova prosimo vsa bratska in druga društva ter posameznike, da naznanijo pravočasno odboru svojo udeležbo. Bratje v kroju so vseh vstopnih prosti ter dobijo tudi prenočišča zastoj. Odbor preskrbi radevolje tudi prenočišča v gostilnah, prejema naročila za skupni obed in posamezna kosila itd., ako dojdejo prijave pravočasno.

Veselic »Olepeševalnega društva« v Rožni dolini utegne biti, kakor nam pišejo, zanimivost prve vrste. Izza kulis bodi povedano, da se ad hoc sestavljeni klub ekcentričnih umetnikov pridno vadi v najrazličnejših produkcijah, ki jih bo izvajal pri veselici. Krotilec divjih zverí dovede veliko predpotopno žival, ki bo za to veselico popolnoma udomačena. Direktno iz Spicbergov pa je došel velikanski zrakovlov Andreč, ki se na veseličnem prostoru spusti v zrak. Za velikanski promet skrbi zabavno šaljiva pošta z najdireknejšimi svetovnimi zvezami. Velikanski mlaji bodo poveljevali slavnost dneva in nudili priliko poizkusiti plezalecne svoje spretnosti. V mraku se sprejema lepi senenati vrt v morje bajno-krasnih lučic, iz katerih srede bodo švigali razni goreči traki in zmagji. Za telesni blagor in okrepilo slav. občinstva skrbi restavracija Rožna

dolina. Ugodna zdrava lega prijazne nove naselbine, romantično razprostrane v podnožju Rožnika bo brez dvoma dovedla obilo slav. občinstva na veselični prostor, kjer se bo lahko z lastnimi očmi prepričalo o velikih potrebah Rožne doline in dosedanjih uspehih »Olepeševalnega društva«.

Kamniška železnica je menda nekaka pastorka, ker ni deležna tiste skrbnosti kakor druge proge, dasi je precej draga. Zdjaj se lesni trgovci bridko pritožujejo zaradi pomanjkanja vagonov, češ, da imajo veliko izgubo, ker promet ne funkcijonira redno. Ali se temu ne da odpmoči?

Iz Železnikov. Tukajšnji župan Martin Klopčič, ponižen sluga tonzurancev, je bil obsojen na 10 dni zapora, katera kazen pa se mu je izpremenila oziroma se na njegovo socialno stališče v globo 100 K, ker je ob priliki koncerta, katerega je priredila v našem trgu škofjeloška čitalnica, prav na hlapčevski način opsoval pravnika g. Lenarta Lotriča, katerega kar ne more; saj je vendar občina, kateri županuje obsojenec, postala po mnenju nezmotljivih uradnikov pri listu blamiranega ljubljanskega škofa ravno v sled g. Lotriča kot urednika »Svobodne Misli« in tajnika slov. sekcije S. M. »javno središče brezverstva«. Nadalje je nalagal župan Martin Klopčič nekaterne na ta način, da je pripovedoval, kako g. Lotrič zaničljivo govori o bogu in Mariji. Pri obravnavi se je pokazalo, kako so si vse to oče župan hudobno izmislili in tako naščuvali svoje pristaše na g. Lotriča. Čudno pa je pri vsej stvari tudi to, da se oče župan pri obravnavi niso mogli ničesar spominjati, vkljub temu, da so imeli tisti večer o vsaj stvari toliko govoriti in po mizi zbijati. Oče župan morajo imeti na ta način zelo slab spomin, kar jim gotovo ni v dobro pri njihovem županskem poslovanju; morda sta jim pa dala tak pravniški nasvet črevljar-jurist Štrajnar, ki se je sedaj intenzivno posvetil študiju § 16, in pa tukajšnji kaplan, ki je bil celo eno leto na Dunaju, na kar je še vedno ponosen. Oče župan se pa iz vsega tega lahko uče, da se je v družbi treba taktčno obnašati, zlasti še, če se sedi na županskem stolčku.

Prostovoljno gasilno društvo v Cerknici priredi dne 8. septembra t. l. to je Mal. Šmarna dan slavnostno veselico povodom 20letnice svojega obstanka. Veselica, ki se prične ob 3. uri popoldne, se vrši na prostoru »Posojilnice v Cerknici« tik glavne ceste. Odbor se trudi in pridno pripravlja vse potrebno, da izide slavnost kar najsijajneje. Od točk povsem zanimivega sporeda moramo omeniti veliko tombolo, katere glavni dobitki bo 18 mesecev stara telica sive barve. Na veseličnem prostoru se postavi tudi visok maj, okinčan z bogatimi darovi. Dobri plezalci imeli bodo priliko pokazati svojo spretnost. Umevno je, da tudi plesa željni ne bodo prikrasjeni v svojih zahtevah. Njim je posvetil odbor še posebno pozornost ter odredil, da se jim postavi veliko v zelenjem ozaljšano plešišče in preskrbi godba na pihala. Splošno se kaže, da bo veselica nudila veliko zabave, zato upamo, da jo poseti poleg bratskih sodruštev tudi obilica cenjenega občinstva iz daljine in bližnje okolice, tembolj ker je nje prebitek namenjen zgradbi gasilnega doma v Cerknici. V slučaju slabega vremena se vrši veselica tedne pozneje.

Prostovoljno gasilno društvo v Gorjah priredi dne 1. sept. t. l. v gostilni Vinkota Jana v Spod. Gorjah tombolo. Začetek ob 3. uri popoldne. Dobitki se hvaležno sprejemajo.

»Prosveta« otvori jutri v nedeljo svojo triindvajseto javno ljudsko knjižnico v Ločah pri Beljaku na Koroškem.

Slovenske gospodinje, pozor! V Ilirski Bistrici je vrla narodna tvrdka Žnidaršič & Valenčič pred leti zgradila tvornico za testenine. Testenine, ki jih proizvaja ta tovarna, so izvrstne kakovosti, da se ne le lahko merijo z vsemi enakimi tujimi izdelki, ampak jih celo v vsakem oziru še daleč nadkriljujejo. A vendar opazujemo, da naše slovensko občinstvo ne podpira tega domačega industrijskega podjetja tako, kakor bi bilo potrebno in kakor bi to zahtevala naša narodna čast. Naše ženstvo še vedno raje kupuje tuje manjvredne izdelke, mesto da bi pridno segalo po izbornem domačem blagu. Domače industrijsko podjetje pa mora v sled brezbriznosti rojakov in rojakinj iskati odjemalcev na tujem v Egiptu in drugod. To nam ni v čast! Ape-lujemo na narodno zavednost in narodni ponos slovenskega občinstva, pred vsem pa našega zavednega ženstva, naj podpira edino in izključno tovarno testenin Žnidaršič & Valenčič v Ilirski Bistrici in naj pri nakupovanju povsodi zahteva testenine samo iz te domače in na-

(Dalje v prilogi).

rodne tovarne! A tudi naši narodni trgovci naj smatrajo za svojo rodoljubno dolžnost, da imajo v zalogi edino izdelke te narodne trdnice. Svoji k svojim!

Premog se podira z 2. septembrom tudi v Ljubljani. Na vseh koncih in krajih draginja!

Utenil je v ponedeljek 2 in polletni sin posestnika Franca Peskarja v Blatu pri Trebnjem.

Ustrelil je predvčeršnjim pri Komnu neki tržaški lovec pastirja, ki je služil v Temnici na Krasu. Pastir je bral lešnike in lovec je menil, da je v grmu srna.

Prenaporne vojaške vaje. Nedavno so češki listi poročali o prenaporni vaji pri nekem češkem polku, kjer je obležalo par vojakov mrtvih. Sedaj poročajo graški listi o strašnih naprekih, ki so jih morali prenašati krajski polk št. 17, koroški polk št. 7, bosansko-hercegovski polk št. 2, nadalje dva lovski bataljona, dva artiljerijski polka in sploh vojaški oddelki, ki pripadajo graškemu voju.

V najhujši vročini so morali vojniki natovorjeni kakor živina korakati iz Ivnice na Radelj (1005 m) celo potizvajajoč naporne vaje. Čez noč so ostali vrh gorovja med neprestanimi vajami, a tudi bi ne bilo mogoče spati, ker je v tej višini noč obutno hladna. Na vse zgodaj se je pričela glavna vaja, ter je vojaštvo šele popoldne prišlo popolnoma izmučeno v Vuze-nico, Muto in Spod. Dravograd, kjer ni bilo skrbjeno za živila tolikemu številu vojakov. Na napornem maršu so popadale cele vrste vsled vročine in prehude utrujenosti. „Tagespost“ poroča, da so trije vojniki obležali mrtvi, in sicer dva 17. polka in neki prostovoljec lovskega bataljona. Tudi ta večer so morali prebiti vojniki na prostem. Drugi dan so pričakovali odmor, toda zopet so morali hoditi do St. Pavla v Labodski dolini, kjer se jim je šele privoščil počitek. Baje je onemoglo nad 500 vojakov. Tako se rešuje očetnjava v mirnih časih?

Solnčne pege. Na severovzhodni strani solnčne oble se je pojavila mogočna skupina solnčnih peg. Skupina sestoji iz treh večjih in več manjših peg. Površje, ki ga zavzema sedanja skupina solnčnih peg, je tako ogromno, da zavzema prostor za nad petsto naših zemeljskih krogel. Skupina se razteza v dolžino skoraj ene enajstinske solnčne premera. Zadnje tedne je bilo solnce mirno t. j. bilo je brez peg, sedaj se je povečala solnčna delavnost (aktiviteta), kar ravno označujejo novo nastale pege, ki niso nič drugega, kot izvori mogočnih izbruhov žarečega vodila. Ncvo nastala skupina peg se pomika proti sredi solnčne oble, in jo bo do možno opaziti na sredi solnčne oble dne 4. septembra t. l. Ako se bo dimenzija skupine prihodnje dni zmanjšala, se bodo opazile pege tudi lahko tedaj s prostim očesom, kot majhna točka.

Predzna sleparija. Sredi meseca avgusta se je nastanil v Laškem trgu v hotelu „Henkel“ tujec, ki se je izdal za dr. Karla Friedmanna iz Grada. Pravi, da pričakuje večjo denarno pošiljavo, medtem pa si je dal pisati na kredit ter mu je tudi natakarcia morala posojevati denar. Večkrat je šel vprašat na pošto po rekomaniranem pismu, a končno je pismo res prišlo. V pismu je bila naznaka na 41.230 K, ki se prinašajo izkaznice izplačajo pri postajnem načelniku. Dne 18. avgusta je prišel tujec k postajnačelniku Leyerju ter mu predložil to nakaznico ravateljstva Južne železnice. Postajnačelnik je denar izplačal ter poslal potrdilo ravateljstvu na Dunaju. Imenovan vsoto je bila Južna železnica dolžna Zabovniku za hrastove tramove, a Zabovnik je prepustil terjatev dr. K. Friedmannu v Zagrebu za neki gozd. Kmalu nato je dobilo ravateljstvo na Dunaju obvestilo dr. Friedmanna, naj mu pošlje nakazilo v Laški trg, kar se je tudi zgodilo. Sedaj pa se je izkazalo, da se je denar izplačal nekemu sleparju, ki je bil gotovo v službenem razmerju s pravim dr. Friedmannom, ker je vedel tako natančno za njegovo poslovanje. Iz Laškega je odšel 19. t. m. na videzni dr. Friedmann. Poprej je plačal račun 160 K ter ves dan in vso noč napajal vsakogar, ki se mu je hotel pridružiti. In žejnih elementov, ki radi pijo brezplačno, je v vsakem nemškutarskem gnezdu dovolj. Zvečer je obiskal s svojo pijano družbo tombolo v kopalšču, kjer je plačeval šampanjec, da je od miz tekel. Škoda bo morala trpeti Južna železnica, ako se ne posreči dobiti sleparja.

Aretacija na parniku. Iz Trsta nam javlja dopisnik. Ob prihodu Lloydovega parnika „Styria“ je bil danes aretiran turški podanik Arme-nec Ago Anathalian s svojo konkubino Brilanti Adelian. Ago Anathalian je imel v Baladžiku v viladžetu Brusa tovarno za sviloprejo. Pred kratkim časom je pobegnil iz Baladžika s svojo konkubino, zapustivši tam 11.000 turških lir dolga. Najprej

se je pojavil v Carigradu, a iz Carigrada je pobegnil v Atene, kamor sta mu sledila dva upnika, carigradska inženjerja Zendor in Gobelon. Istinito se je posrečilo zapleniti pri Agu Anathalianu 1000 in njegovi konkubini 1300 turških lir. Ostali upniki, ki so za njimi dospeli v Atene, niso pa mogli priti do pokritja svojih terjatev. Grška vlada je aretirala Anathaliana in Brilanti jevo in, ker med Grško in Turško ni izročevalne pogodbe glede zločinov, izgnala ju je iz kraljevstva. Na to sta se vkrcala v Patrasu na Lloydov parnik „Styria“. Upniki so storiili isto in skupno z goljufoma nadaljevali ne prav prijetno vožnjo proti Trstu. Anathalian, da se reši sitne družbe, skočil je pri Gružu v Dalmacijo v morje, a parnik se je ustavil in mornarji so ga izveleli iz mokrrega elementa na prevroči mu parnikov krov. Danes, ko je dospel parnik v Trst, so dali sopotujoči upniki aretirati parček. Koraki k izročitvi zločincev na turško vlado so že pričet.

Cinematographe-théâtre français. Novo kinematografsko gledališče na Turjaškem trgu št. 1 („Kato-liški dom“) se odpre danes zvečer z jako zanimivim sporedom. Prva predstava bo ob polu 8., druga pa ob 9. zvečer. Predstave od danes naprej vsak dan. Več povedo lepaki.

Škandalozne razmere v hotelu „pri Maliču“. Magistrat je dal večerjati zapreti hlev hotela „pri Ma-liču“ in to iz varnostnih in iz zdravstvenih ozirov. Kranjska stavbena družba kot lastnica zanemarija ta svoj hotel na škanda-lozen način. Hlev je bil v takem stanju, da je res čudež, da se od tod ni razširila kaka epide-mija. Še svinjaki na kmetih niso tako nesnažni, kot ta hlev. Tudi ži-vina je morala trpeti. Prostora je v hlevu za 30 konj, a le dve mali luk-nji služita za ventilacijo. Vsled ne-snažnosti je začelo v hlevu že vse gniti, včeraj pa se je začel podi-rati strop. Ker je oblast že enkrat vmes posegla, naj pregleda tudi ho-tel, ki ima med ljudmi jako slab glas.

Nasilna br. ta. Včeraj popoldne sta brata Ivan in Fran Žagar, rodem iz Iga po Škofjih ulicah v tovarni voz vprežena konja tako podila, da je bilo mimoidoče občinstvo v hudi nevarnosti, da kdo ne pride pod voz. Ko ju je pri šentpeterskem mostu policijski stražnik na to opozoril, se nista zanj nič zmenila, ampak drvila dalje. Čez nekaj časa pripodita v istem dru zopet nazaj in ker sta bila že zelo pijana in za vožnjo nezmožna, sta jima varnostna organa velela, da imata voz zapustiti. V tem trenutku pa skoči Franc z voza, se zapodi v stražnika, ter se začne z njima ruvati. Pri tem je stražniku raztrgal bluzo, mu izbil z glave čepico, ga lahko poškodoval na nogi in tudi v prst vgriznil. Ko sta stražnika potem skupno oba brata le zmogla in ukle-nila, sta se vrgla na tla ter bila, po-sebno še Franc, okoli sebe z rokami in nogami, kakor bi bila besna. Pri tem je eden izmed nju dosegel ne-kega mimoidočega pasanta in ga uda-til tako po glavi, da mu je odletel klobuk po tleh. Pomagalo pa jima ni vse skupaj nič in morala sta v mestno „špehovko“ odkoder se preselita k de-želnemu sodišču, kjer se bodeta mo-rala zagovarjati zaradi hudodelstva javnega nasilstva. Oba sta že pred-kaznovana.

Pogreša se že od danes tedna v Ljubljani dobro poznati in na Tržaški cesti stanujoči strojni ključavničar Karel Goetz. Ker žena slutí, da ga je doletela kaka nesreča, prosi vsakogar, ki bi kaj vedel o njem, naj to naznani njej na Tržaško cesto ali pa ljubljanski mestni po-liciji.

Tatvina. Likarici g. Ani Dimi-čevi je v stanovanju na Stari poti št. 3 predvčeršnjim ponoči dosedaj še neznan tat vlomil v kovčeg in ukradel iz njega tri ženske srajce s črkama A. D. in z at prstan z rdeč-kastim kamenom, vreden 6 K.

Z rešilnim vozom so predvče-ršnjim pripeljali v deželno bolniš-nico delavca Jakoba Ardigala, kateri je, kakor sam izpove, ležal pod ko-zolcem na Poljanski cesti št. 48, ka-mor je prišel nek neznanec in udaril Ardigala brez vsakega povoda tako po glavi, da ga je znatno poškodo-val. Ker je bil poškodovanec preje baje vinjen, ni izključeno, da zadeva ne zadobi drugačne luči.

Sota je začela goreti včeraj po-poldne na posestvu Matije Remca na Ilovici in je veter zanesel ogenj po-tem v bližnjo hosto. Ogenj, ki se ne ve, kako je nastal, so pogasili trije mestni delavci in je napravil škodo le kakih 18 K.

Izgubila je posestnica Marija Bisaljeva rjavo denarnico, v kateri je imela nekaj čez 10 K denarja.

Izkaz društvene posredo-valnice slovenskega trgovskega društva „Morkov“. V službo se sprejmejo: 3 poslovodni mešane stroke, 3 knjigovodji in korespondenti, 1 kon-

torist za Kranj, 8 pomočnikov me-šane stroke, 3 pomočniki špece-rijske stroke, 4 pomočniki manufak-turne stroke, 4 pomočniki železninske stroke, 1 pomočnik modne in galant-stroke, 1 kontorist, 4 prodajalke, 8 učencev. — Službe iščejo: 3 poslo-vodji, 3 knjigovodji in korespondenti, 3 kontoristi, 16 pomočnikov me-šane stroke, 6 pomočnikov špecearijske stroke, 6 pomočnikov manufakturne stroke, 2 pomočnika železninske stroke, 3 pomočnikimodne in galan-terijske stroke, 14 kontoristinj, 5 blagajničark, 8 prodajalk, 2 potnika. — Posredovalnica posluje za deloda-lajce popolnoma brezplačno, za de-lojmalce proti mali odškodnini.

* Drobne novice. Grški princ Jurise je zaročil s princesinjo Marijo Bonaparte.

— Španski kralj in kra-ljica prideta na Dunaj 18. oktob-ra.

— Prvi avstrijski mini-strski svet po počitnicah se vrši 7. septembra.

— Za otrpnenjem tilni-ka je umrlo v Kölnu 41 oseb.

— Pri zrušenju mostu v Ottavi čez reko Quebec je ponesre-čilo nad 70 oseb. Most se ni bil dogo-tovljen, a je že dosedaj veljal 6 mili-jonov dolarjev.

— Gapon še baje živi v Švici.

— Napačni mornarji-č-ni višji nadzornik. V franco-skih pristaniščih je nastopal zadnje dni neki mož, ki se je izdal za višjega nadzornika mornarice. Ukazal je ce-lo izvajati manevre ter odpuščal kazni.

* Opice zdravniki. Nekateri opi-ce v Guyani imajo smisel in razum za zdravljenje. Ako je katera med njimi ranjena, jo obstopijo in tolažijo, a tudi preiščejo. Ena izmed njih nam-reč pretipa rano in premeri, druge se potem razidejo in prinesejo listja, da zatlačijo rano ter ustavijo kri. Ne-kateri tudi poiščejo posebno zdravil-no bilko ter zdravijo z njo ranjeno tovarišico. Neka opica v Srednji Ameriki je prinesla zelenega listja, ko je videla, da si je gospodar po ne-sreči odseknil prst. Potemtakem vedo opice kako je nevarno, ako bi komu otekla kri.

* Zenska društva na Bolgar-skem. Zveza bolgarskih ženskih dru-štev je imela nedavno svoj letni zbor v Sofiji. V preteklem letu je bilo v zvezi 27 ženskih društev z 1940 čla-nicami. Letos so se zvezi pridružila še štiri društva s 93 članicami. Med članicami je bilo 757 oženjenih, 113 učiteljic, 18 delavk itd. Glasilo zveze je »Ženski Glas«.

* Patrijarh mormonov. V Ame-riki je zelo razširjena verska sekta, imenovana mormonska. Predsednik, poglavar ali patrijarh sekte je Josip Smith, ki ima sedaj samo pet žen, ker se je dal od šeste ločiti. Z vsemi temi ženami ima 43 otrok, a z vsemi živi v najlepši slogi. Vsaka žena ima ločeno stanovanje zase in za svoje otroke, vsaki je že oporočno zasigura-na hiša in število otrok primerno premoženju. Vsako teh gospodinjstev velja patrijarha 5000 dolarjev na le-to. Smith dobiva kot predsednik ver-ske države 50.000 dolarjev letne pla-če, t. j. ravno toliko kakor predsednik Roosevelt.

* Ženski poklici v Ameriki. Naj-novejša statistika prinaša tole število emancipiranih žensk: 8119 zdravnic, 11.031 umetnic, 2198 časnikaric, 327.206 učiteljic, 1041 arhitektin in 409 voznice tramvajev.

* Lev je ušel. Velik strah so pre-stali nedavno prebivalci francoskega mesteca Alberta. Velik lev je ušel iz zverinjaka. Vse je bežalo v divjem kriku v hiše ter zaklenili in zabari-kadirali vrata. Lev se je ustavil naj-prej pred neko gostilno; bil je gotovo žejen. Ker pa ni nikogar pričakal, je tekel v velikih skokih k — potoku, kjer se je napil. Med tem so mu bili za petami krotilec in orožniki. Orož-niki so se držali v dostojni daljavi, ker jim ni nič kaj ugajal ta lov. Med tem se je postavil lev v kot dvorišča neke hiše ter v družbi dveh rac, ki sta ga radovedno ogledovali, mirno čakal, kaj pride. Prvi se mu je pri-bližal pogumni krotilec, mu takoj sedel na hrbtu ter klical orožnikom, naj mu dajo vrh. Najbližnji orožnik si je trepetaje odvezal pas — vrvi ni imel — ter v desni roki držeč britko sabljo, v levi pas se previdno bližal v velikem ovinku. Pripravljen je bil na grozovit boj z divjim levom. Toda boja ni bilo. Lev si je ogledal sočut-no orožnike po vrsti, šel se par kora-kov k potoku pit ter se je pustil po-tem odpeljati kakor kak policijski ujetnik. In temu levu je ime — Brutus!

* Cerkveni ples. Dočim Bona-ventura preklinja pleser ter prepoved-uje celo maševanje v cerkvah, kjer se vrše v bližini plesi, je prinesel »Leitmeritzer Wochenblatt« sledeče vabilo: »Vabilo na plesno veselico v proslavo posvečenja novih orgelj, dne 4. septembra. Sestanek ob 3. po-poldne pri slovesnem blagoslovu v

župni cerkvi, odkoder je odhod v spremstvu godbe k »Črnuemu konju«, kjer bo plesni venček. Vstopnina 1 krono.«

Telefonska in brzoljavna poročila.

Trst, 31. avgusta. Italijanska večina deželnega zbora istrskega se je sešla v Trstu in izdala komuniké, s katerim pozivlja vlado, naj z ozirom na obupni gospodarski položaj istrske dežele takoj skliče deželni zbor. Komuniké pravi, da je italijanska de-želnozborna večina vedno pripravljena k pravičnemu sporazumljenju med obema narodoma v Istri in da je prepričana o potrebi reforme de-želnozbornskega volilnega reda. Slo-venski in hrvatski poslanci so gotovo prepričani o potrebi sklicanja dežel-nega zbora in so bili vedno priprav-ljeni k pravičnemu sporazumljenju z italijansko deželno-zborsko večino. Krivda na tem, da od tega še ni prišlo, je le na strani Italijanov. Treba je le pomisliti, da italijanska deželnozbornska večina zastopa k večjemu le 30% istrskega prebiva-lstva, a ne dovoljuje manjšini, zastop-niki najmanj 70% istrskega prebi-valstva, da bi se smela posluževati svojega materinega jezika pri raz-pravah. Deželni odbor istrski pa funkcijonira kot čisto italijanska ob-last. Da take razmere ne morejo trajati, to je umevno vsakemu raz-sodnemu človeku, ie italijanski stranki ne. Nikakor nas ne smejo motiti njene sladke besede o pravičnem sporazumljenju, ker pri naših sosedih pomenja pravičnost — vzdrževanje hegemonije manjšine nad ogromno večino prebivalstva. Slovanski istrski poslanci so vedno pripravljene k pravičnemu sporazumljenju v Istri, a le k takemu, ker drugače bi to bilo efajtstvo nad lastnim narodom. Ne na Slovanih torej, ampak na Ita-lijanih leži, in če bi bili pametni, bi bili v lastnem interesu že zdavnaj podali roko k medsebojnemu spora-zumljenju med obema narodoma v Istri.

Dunaj, 31. avgusta. V zbirki za-konov je danes izšel zakon z dne 12. aprila t. l. o vinu in vinskem moštu. Zakon stopi v veljavo 30. novembra.

Dunaj, 31. avgusta. Uradna »Wienerzeitung« priobčuje vladno naredbo z dne 22. avgusta, tičečo se upravnega sodišča. Vlada na-merava s to naredbo uvesti enostav-nješe poslovanje pri sodišču in pospe-šiti uradno postopanje. Naredba stopi v veljavo 30. oktobra.

Dunaj, 31. avgusta. Hertzka je pri zaslišanju izjavil, da on in Prosch nista imela namena Krausa in nje-govega šoferja umoriti, marveč samo omemiti, da bi se polastila njegovega avtomobila.

Praga, 31. avgusta. Tukejšnji poštni ravnatelj stopi v pokoj. Na njegovo mesto ima biti imenovan poštni ravnatelj v Inomostu, ki je Nemeec. Češki listi protestujejo ener-gično proti temu nameravanemu ime-novanju in pozivajo trgovskega mi-nistra dr. Fořta, naj na vsak način to imenovanje prepreči, češ za poš-tnega ravnatelja v Pragi mora biti imenovan Čeh.

Budimpešta, 31. avgusta. Pri Aradu je trčil neki osebni vlak v to-vorni vlak, ki mu je prišel naproti. Dva vozova sta bila razbita in 14 oseb poškodovanih.

Sofija, 31. avgusta. Povodom jubilejnih slavnosti je iz vseh krajev Bolgarske na tisoče ljudi hitelo v Sofijo. Ker železniška uprava ni imela dovolj voz na razpolago, je moralo mnogo tisoč oseb ostati na raznih postajah. Bolgarska vlada se je obr-nila na srbsko železniško upravo s prošnjo, da bi ji posodila nekaj že-lezniških voz, kateri prošnji pa srbska vlada ni ugodila. Bolgarski trgo-vinski minister je z ozirom na to preklical vse ugodnosti za uvoz in prevoz srbskega blaga po bolgarskih progah. Postopanje srbske vlade je v bolgarskih vladnih krogih vzbudilo veliko ogorčenje in bo že itak napeto razmerje med Srbijo in Bolgarsko brez dvoma še poostriilo.

Norinberg, 31. avgusta. Tu se je ustrelila 25letna igralka Luiza Li-tinger. Vzrok samomora ni znan.

Zenova, 31. avgusta. Teodora Proseha so tu aretirali v hipu, ko je hotel na pošti dvigniti pismo svoje sestre.

Doville, 31. avgusta. Pri Char-lestownu se je prigodila velika želez-niška katastrofa: dva vlaka sta trči-la skupaj, ubitih je bilo 13 oseb, po-škodovanih pa nebroj.

Gospodarstvo.

— **Ljubljanska kreditna banka.** Meseca avgusta t. l. se je vložilo pri »Ljubljanski kreditni banki« na vložne knjižice in na tekoči račun 1.471.515 K 95 v, vzdignilo pa 1.195.182 K 87 v. Skupno stanje vlog je bilo koncem avgusta t. l. 8.340.435 K 11 v.

Jzjava.*)

Da se ne bo krivo razlagal moj apél z dne 17. t. m. v Sprajcarjevi kleti, izjavljam danes ob sedmini, da niti z daleka nisem imel namena žaliti gg. slovenskih uradnikov, niti v celoti, še manj posameznih, ki jih vse visoko čislam. Lojalno priznam, da se dá prigovarjati obliki mojega apéla; zmisel je bil ta, da je pri nas Slo-vencih premalo brezobzirne narodne samozvesti. Naj toraj vroče mišljena ideja pogrne plašč čez enako vroče izraženo obliko.

Dano v Črnomlju dne 24. v. s. 1907.

2910

Rasto Xunc,
not. kand.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Poslano.*)

Ker se širijo zlobne govorice o meni, da nameravam pobegniti v Ame-riko, izjavljam tem potom, da nikdar ni-sem bil namenjen in mi tudi radi mojega posestva in dobro vpeljane obrti tega ni potreba. Smatram pa vse tiste, ki so to o meni govorili, za nesramne lažnike in bom od danes naprej za-sledoval to govorico in vsakoga takoj tožil zaradi izpodkopavanja mojega osebnega ugleda.

V Kamniku, 29. avgusta 1907.

2892

FRAN STARE,

izdelovalec vozov v Kamniku.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po »Moll-ovem franco-skem žganju in soli« dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utešujoče, dobro znano antirevma-tično mazilo. V steklenici po K 1.90. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekar-nar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJ, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, za-znamovan z varnostno znamko in podpi-som. 4 16—12

Firma Karel Kocián, tvornica sukna, lodnov in modnega blaga iz čiste ovčje volne v Humpolcu, nam naznanja, da je pravkar začela razpošiljati nove v zoroč-ne knjige z bogato izbiro blaga za gospode in dame za jesen in zimo. Priporočamo vsakemu, da se, potrebujoč volneno blaga, z zaupnostjo obrne na to najstarejšo hum-polško firmo, ki ga posluži v resnici poceni in solidno v popolno zadovoljnost. 2883—1

Pogreša se pri skoro vseh umetnih beljakovinah prijetna slast in lahka prebav-nost. Izjemo dela samo Somatose, ki je v novi sladki tekoči obliki kot izvor moči primerna prav posebno slabotnim bolnim otrokom. Zbuja tek in jo radi uživajo celo najbolj občutljivi bolniki.

Da se moremo odločno boriti proti umrljivosti otrok, je neobhodno potrebno, da v vročih poletnih mesecih popolnoma opustimo opasno kravje mleko in ga nado-mestimo z lažje prebavno, vedno enako-merno hrano, ki ne moti prebave. Tem za-htevam najbolje odgovarja staropreizkušena Nestléjeva otroška moka, ki je zakuhana samo na vodi, popolna otroška hrana. Od-stranjuje bljuvanje in drisko ter odstranja že nastalo motenje prebave. 6 2513—2

Zvoki iz otroških let. Urno drvenje in nemirno pehanje človekovo je tisto, kar nas tako kmalu stara ter nam pušča tako pičlo časa, da bi mislili nazaj na lepo dobo otro-ških dni. Tembolj veselo in obenem tožno-milo čustvo se pa polasti vsakega zemljana, če se more ob redkih urah počitka in ob prazničnem času spominjati davnominele dobe mladosti. Zdi se človeku, kakor bi se glasile orgle, kakor bi zvonili zvonovi. Bo-žični čas se v radostni svečanosti ponovi v spominu, — pa le za kratek čas, in zopet se razprši lepa slika preteklosti. Da pa lepi sladki spomin ne izgine, nego ostane trajen, povzroča samo pod imenom »angelsko zvonilo za božično drevesce« znana novost, ki jo je uvedla v promet c in kr. dvojna firma Ivan Konrad v Mostu št. 194 na Češkem. Vse natančneje se razvidi o tej mični novosti iz današnjega oglasa. Kataloge z obilo slikami pošilja gornja firma vsa-komur zastoj in poštine prosto.

Le za dame!

ki bi hotele v boljših krogih priporočati neki za vsako gospodinjstvo zelo praktičen predmet, pridobite bi si s tem lukrativen postranski zaslužek. — Katalogi zastoj.

Pisma se prosijo pod: »Selbstverdiens« na anončno ekspedició Eduard Braun, Dunaj I, Roientarm-strasse 9. 2307—2

Zahtevajte
ilustrovan cenik
podjetja za žarnice
„Ideal“
Hugo Pollak
DUNAJ, VI. Wallgasse 34.
Gena, lepa svetloba brez inštalacije in
nevarnosti, Poraba 1¼ kr. na uro. 3911 45

**Motorna
kolesa**
Voiturete.

Laurin & Klement, deln. dr.
Mladá Boleslav, Češko.

Oblastveno varovano! Vsako ponarejanje kaznivo!

Edino pristen je
Thierryjev balzam

Thierryjev centifolijski mazilo
za vse, še tako stare rane, vnetja, poškodbe itd. 3. lončka K 3-60. Pošilja se samo po povzetju ali denar naprej. Te dve domaći zdravili ste kot najboljši splošno znani in staroslovni.

Naslovja naj se na lekarnarja A. Thierry v Pregradu pri Rogoški Slatini. Zaloge po skoro vseh lekarnah. Knjižice s tisoči izvrstnih zdravilnih pisem zastoj in poštine prosto.

Allein echter Balsam
aus der Fabrikation
A. Thierry in Pregrad
bei Rogoski Slatina.

129-34

GISSHÜBLER
alkalična kislina

katera je kot zdravilni vreclec že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavi, pri prolinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrsna je za otroke, prebolele in mej nosečnosti.

54-4

Najboljša dijetelčna in osveževalna pijača.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lasnik-u in v vseh lekarnah, večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Proti zobobolu in gnilobi zob
izborne deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna in
zobna voda

ki utrdi desno in odstranjuje
neprijetne sopo iz ust.
1 steklenica z navodom i K.

Bi gorodnemu gospodu M. Levstiku,
lekarnarju v Ljubljani.

Vaša izborna Melusine ustna in zobna
voda je najboljša sredstvo zoper zobobol,
odstranjuje neprijetno sopo iz ust in je
neprekosljiv pripomoček proti gnilobi
zob, zato jo vsakemu najtopleje priporo-
čam. Obenem pa prosim, pošljite še
3 steklenice Melus. ustne in zobne vode.
Dovolim, da to javno oznamite, ker
je res hvala vredno.

Leopold Gangl, mestni tajnik
Metlika, 24. aprila 1906.

Dež. lekarna Mil. Leustoke
v Ljubljani; Resljova cesta št. 1
 poleg novozgrajenega Fran Jožetovega
tub. mostu. 13-35

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metod:
Gosp. Davorin Vrinšek, trgovec in gostinčar
na Rečici p. Bled K 20-1, od prodaje slov.
znaka in narodnega koleka z pomočjo gospe
M. Peterkel pod geslom: "Vse za narod Slo-
venski in proč z brezdomovinci kakor
Zabakovec; semišljeniki na krov!" —
Gosp. dr. Fran Novak, odvetnik v Ljubljani
K 6-1, darovanih od 8 gospodov v Zagrebu.
Gospica Minka Govekarjeva v Moravčah K 212,
darovala družba malih igralcev Krant-Gov-
vekar-Toman-Slibar, kot dohodek otroške
veselice v Moravčah. — G. Dragotin Pogorelec
v Ameriki K 351, kot preostanek naročnine.
Gosp. Ciril Toman, dijak v Moravčah K 747,
nabral v veselju družbi. — Sl. županstvo v Sla-
vini na Pivki K 20-1, mesto venca na krsto
preč. gosp. Matiju Prijatelju v Slavini. — Gosp.
dr. R. Pipuš, odvetnik v Mariboru K 6-1,
nabral v Narodnem domu v Mariboru, za pro-
slavo zmag. Slovencev pri volitvah v okrajni
zastop. gornjeradgowski. — Vesela družba v
Prešernovi sobi pri Roži v Ljubljani K 10-1.
— Skupaj K 7510. — Srčna hvala! — Ziveli!

Umrlj so v Ljubljani.

Dne 27. avgusta: Ladislav Drazil, mag.
uradnik sin, 4 mes. Gradaške ulice št. 13.
Želodčni in črevesni katar. — Ivan Bajec,
kurjačev sin, 7 mes. Hranilniška cesta št. 7.
Božjast. — Alojzija Zidan, pleskarjeva hči,
2 mes. Poljanska cesta št. 49. Eclampsie.
V deželni bolnici:
Dne 24. avgusta: Fran Kokalj, mizar,
7 let. Smrkavost.
Dne 25. avgusta: Marija Lindmayer,
delavka, 71 let. Vsiel raka. — Marija Lužo-
vec, delavčeva hči, 4 dni. Žilvinske slabosti.
— Fran Žitnik, delavec, 30 let. Srčna hiba.
Dne 26. avgusta: Ana Jeran, učiteljska
kandidatinja, 18 let. Meningitis. — Fran Skok,
kajzar, 60 let.

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 306. Srednji tlak 786.0 mm

avgust	Gas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
30.	9. 47.	737.8	17.4	sl. jug	pol. oblak.
31.	7. 21.	738.8	15.1	slab jvzh	del. jasno
	2. pop.	726.2	25.0	er. jvzhod	jasno

Srednja večerajša temperatura: 19.0° nor-
male 17.1°. — Padavina v mm 0.0.

+

Ivan Robavs, mesar in gosti-
ničar, naznanja v svojem in v imenu
vseh sorodnikov prežalostno vest, da
je njegova ljubljena soproga, gospa

Marija Robavs
roj. Porenta

dne 30. avgusta ob 11. uri zvečer,
previdena s sv. zakramenti za umira-
joče, po daljši mučni bolezni, v 34. letu
svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb drage rajnice bo v ne-
deljo, dne 1. septembra t. l. ob 6. uri
popoldne iz hiše žalosti na domače
pokopališče.

Sv. maše za dušnice se bodo daro-
vale v cerkvi Sv. Martina.
Draga rajnica bodi priporočena v
blag spomin. 2912

Šmartno pri Litiji, 30. avg. 1907.

Zahvala.

Ob smrti naše iskreno ljubljene

Snice Jeran
uč. kand. IV. letn.

nam je došlo premnogo tolažilnih
izrazov sočutja, za katere se tem
potom najtopleje zahvaljujemo. Isto-
tako izrekamo najiskrenejšo zahvalo
za darovane vence, cenj. gospodom
pevcem za prekrasno ganljivo petje,
vsem čast. gospicam koleginjam in
čast. gospicam Marijine kongregacije,
kakor tudi vsem onim, ki so jo spre-
mili k zadnjemu počitku. 2903

Ljubljana, dne 30. avg. 1907.
Rodbina Jeran.

Dijak

se sprejme na stanovanje in hrano,
na Francovem nabrežju št. 7 v
I. nadstropju. 2915-1

Spretnega
kočijaža
in
hišnega hlapca
išče tvornica v mestu.
Naslov pove upravništvo „Slov.
Naroda“. 2911-1

Mlad moški,
ki je prost vojašine
ter zna erno in čitljivo pisati,
se sprejme v 2913-1
c. kr. tobačni tovarni
v Ljubljani
kot pisar.

Glashene šole
KAISER

Dunaj, 7., 8. 11. okraj. 34. šolsko leto.

Učiteljice za vse stroke glasbene umetnosti včrtevi
opero in opereto. Seminar za učitelje in učite-
ljice glasbe. Oddelki za pismeni teoretiški
pouk. Počitniški tečaj (15. julija 10. sept.)
Letni obisk 30 učencev tuzemcev in inozemcev.

Tečaj za kapelnike
za izobraževanje kapelnikov za koncerte in
gledališča. Kandidatje imajo priliko, da se vsak
teden vadijo dirigiranja orkestru in zborov.
Po izdelanju se preskrbi nastavljenju.

Tečaj za državni izpit.
Šolskega leta 1906/7 je bilo 35 kandidatov zavoda
državno preizkušenih doslej skupaj 179. Sprejem
tudi za teoretiške predmete posebej. Prospekti:
Dunaj, VII/4, Zieglergasse 29.

Jutri v nedeljo 1. septembra
v Švicariji
KONCERT
- vojaške godbe -
87. pešpolka
Začetek ob 5. pop. Vstopnina 40 h.
Za obilni obisk se priporoča
Jvan Xenda
restavrat.

Kompanjon
se išče za dobro idoče stavbno mizarstvo.
Kdo, pove uprav. „Sl. Nar.“. 2909-1

Mlad gospod
s trgovskim tečajem,
vešč stenografije in z lepo pisavo
išče primerne službe
v kaki trgovini event. tvornici.
Ponudbe pod „F. M. 20“ na
upravnishstvo „Slov. Naroda“. 2902-1

Išče se
strojni ključar.
Reflektanti naj se osebno predstavijo
pri predstojništvu
c. kr. tobačne tovarne
v Ljubljani. 2905-1

Kleparski
pomočnik
dobi takoj delo pri
G. BOCAKU v Trziču
Gorenjsko. 2914-1

V najem se odda
na spodnjem štajerskem
celo posestvo
z gostilniškimi prostori,
koncesijo in mesnico
z vso opravo.
Naslov pove upravništvo „Sloven-
skega Naroda“. 2908-1

Varuj žepni

vsako rodovine vaš
ustrovanje knjigo o premlu-
em blagoslavlju z otroki ra-
dišlja s propisi več tisoče
abvalnih pisem tajno s
10 h v avstr. znamka
ospa A. KAUPA
Berlin S. W. 30
Kadenstrasse

Službo
občin. obhodnika
odda županstvo v Naklem
na Goriškem, pošta Divača.

Plače je 70 kron na mesec, je pa
tudi nekaj postrauskega zaslužka. Ob-
hodnik raznaša spise, mora pa pomagati
tudi v pisarni. Za to se zahteva znanje
slovenskega jezika v govoru in pisavi
in sploh sposobnost za pisarniška dela.
Biti mora trezen in marljiv.

Nevojaki in takšni, ki so samskega
stanu in znajo tudi kaj nemško in laško,
imajo prednost. 2907-1

Ponudbe do 10. septembra,
nastop službe 16. septembra t. l.

Štev. 381.

Razpis zdravniške službe.
Pri podpisani blagajni se odda

zdravniška služba,
katero je nastopiti
z dnem 1. oktobra 1907.

S to službo je spojena letna plača 1800 K, in za obiske bolnikov izven
teritorija ljubljanskega mesta pa 40 v. oddalnine od vsakega km ter prosta vožnja.
Natančneje pogoje je izvedeti v blagajniški pisarni ob navadnih
uradnih urah.

Prosilci za to službo naj vložijo svoje zadostno dokumentovane prošnje najdlje do

15. septembra t. l.

pri podpisani blagajni.

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani
dne 28. avgusta 1907.

Jr. Bartl,
načelnik.

Dijake
sprejme na hrano in stanovanje in
pod strogo nadzorstvo dobra
rodbina. 291-1
Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Učenec
se sprejme takoj 2904
v kavarni Egia v Ljubljani.

2 dijaka
od 1. do 3. realke se sprejmeta pri
boljši obitelji na dobro hrano in stano-
vanje za mesečno K 40-1, vpoštevši
instrukcijo v vseh predmetih (tudi laški
ali francoski jezik). — Vprašanja pod
M. L. poste restante Ljubljana.
2890-1

Mesarski pomočnik
pošten, priden in ročen, kateri se na
razsekavanje mesa kakor tudi vsa dela
pri teletih in prežičih dobro razume
se sprejme s 1. oktobrom.
Kje, pove upravništvo „Slovenskega
Naroda“. 2889-1

Dva
krojaška pomočnika
in
učenca
sprejme takoj F. Škrbec v Ložu.

Zaradi družin-k h razmer 2899 1
se prodaja pod ugodnimi pogoji
klobučarska zaloga
z vso opravo in potrebščino.
Promet velik in zanesljiv.
Zglasiti se je do 8. septembra pri lastnici
Martini Francič v Novem mestu.

Takoj se prodaja velika
trgovina
z mešanim blagom, gostilno, keglščem
in velikim lepim posestvom, gospodar-
skimi poslopji itd. — Posestvo kakor
njive, travniki, se lahko takoj odproda,
če bi se kupec z njimi ne hotel
ukvarjati. Hiša leži v jako prometnem
kraju na Dolenjskem, blizu železniške
postaje.

Vprašanja naj se blagovolijo na-
slavljati pod S. V. R. na upravništvo
„Slov. Naroda“. 2885-1

Uradno dovoljena
že 15 let obstoječa
najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gospodke ulice št. 6 2879

priporoča in namešča le boljše
službe iskajoče vsake vrste
za Ljubljano in drugod.
Vestna in kolikor možno hitro
postrežba zagotovljena.

Zunanjim dopisom je priložiti znamko za odgovor.

Dve gospodični
se vzameta na hrano in stanovanje
po jako nizki ceni. 2855-2
Dunajska cesta 23, pritlično.

Prodaja se dobro idoča
trgovina s pohištvo.
Izve se v upravništvu „Slovenskega
Naroda“. 2825-3

V najem ali na račun se išče takoj
dobro vpeljana 2894-1

gostilna
v Ljubljani ali na deželi. — Naslov
pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Nova 2830-4
pritlična hiša
z lepim vrtom, pripravna za vsako obrt,
z veliko kletjo, se prodaja, na lepem
prostoru v ljubljanskem predmestju
Novi Vodmat št. 124. — Več se
izve v hiši pri hišnem gospodarju.

Trgovski vajenec
se sprejme takoj v trgovini železnine
Karel Xavška nasl.
SCHNEIDER & VEROVŠEK
v Ljubljani. 2714-4

PATENTE preskrbuje
in spravlja
v prid
Inženir in pat. posrednik
J. Knöpfelmacher
Dunaj, II. Praterstrasse 37.
Telefon 22132. 3683 47

Nad 50 let obstoječa, dobro idoča

trgovina
v lepem kraju na Spod. Štajerskem,
kjer so vsi c. kr. uradi, se odda
pod jako ugodnimi pogoji v najem.
Vprašanja na upravništvo „Slov.
Naroda“ pod „V. T.“ 2877-1

Zelo dobro vpeljana
žganjekuharija
v bližini Ljubljane z mnogo odje-
malci se radi rodbinskih razmer takoj
ugodno prodaja. Denarja je treba
12.000-20.000 gl. 2867-13

Ponudbe pod „Priložnost 224“
na upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Trije dijaki
se sprejmejo na dobro hrano
in lepo zračno stanovanje
v novi hiši v Kandiji pri Novem
mestu. Oddaljeno od gimnazije 5 min.
Naslov: „Stanovanje“ poste rest.
Novo mesto. 2818-5

Dijaki
ali gospodične
se sprejmejo
v boljši družini pod prav ugodnimi
pogoji na dobro hrano in lepo stano-
vanje v zdravi legi. Na razpolago je
tudi klavir. 2880-1
Glavni trg 25, I. nadstropje.

SUKNA
In modno 2879
blago za obleke
priporoča firma
Karel Kocian
tvornica za sukno
v Kumpolcu
na Češkem.
Tvorniške cene. Vzorec franco.

Orehe, suhe gobe, kumno, oves
ter sploh vse deželne pridelke kupuje
Anton Kolenc v Celju.
647 31

Dobro ohranjeni
vinski sodi
se prodajo na Rinski cesti 11.
2828-2

Mirna stalna stranka brez otrok
išče za 15. oktober oz. 1. november
stanovanje

s 3 sobami in postranskimi prostori.
Ponudbe: **V. St. rudarski urad,**
Ljubljana. 2868-2

200 hl. vina

belega in rdečega ima na prodaj po
jako ugodni ceni na drobno in debelo
vitez plem. Thierry v Sromljah pri
Brežicah. 2722 8

Vse bližje se izve pri **Francu**
Warletzu v Brežicah.

3 trgovski pomočniki

železninske stroke, ki so izveščani tudi
v prodaji poljedelskih strojev. Ozir se
bode jemalo samo na boljše moči in
take, ki so že vojaščinu prosti.

Oferte poštno ležeče pod šifro
"Sreten železninar". 2843-5

Käthe voda za prsi.

Senzacionalno sredstvo v do-
sega čarobnih prsi. Käthe
voda za prsi se rabi samo
zunanje. Zajemeno neškod-
ljivo. Steklenice po 3, 5
in 8 kron poštne prosto.
Diskretno pošilja po po-
vzetju. 2316-8

Käthe Menzel na Dunaju XVIII
Schulgasse 3, I. nadst. 11.

Sveže slive
(češplje) 2305-5

kupuje v vsaki mlačini po najvišji
dnevni ceni trdka

M. LAVRENČIČ
Sp. Šiška pri Ljubljani št. 231.

Trgovskega pomočnika
tako sprejme

Zdravko Krajnc v Kranju,
trgovina s specerijskim blagom in dežel-
nimi pridelki. 2862-2

Lepa prodajalna!

Na izvrstnem prostoru v Mari-
boru, Tegethofova cesta, se da
tako v najem za vsako stroko pri-
pravna, lepa, velika in svetla prodajalna
s portalom, dvema skladiščema in s
kletjo.

Ponudbe naj se pošiljajo na last-
nika **Joh. Grubitscha Maribor,**
Tegethofova cesta št. 11. 2808-2

Opilovan z veliko zlato svetinjo in
častno diplomo na spomladni razstavi
na Dunaju leta 1906.

Naravni brinovec
borovničar **slivovec**
hruševac in **droženo**
vinsko žganje

prodaja

Franc Pustotnik v Blagovici
pošta Lukovica, železniška po-
staja Domžale. 2505 14

Odlikovan z zlato svetinjo, zlatim križ-
cem in častno diplomom na razstavi
Londonu l. 1906.

Trgovski sotrudenik

izvešan v vseh strokah trgovine,
vojaščinu prost, zmožen slovenskega in
nemškega jezika, služboje sedaj kot
prva moč v manjšem mestu na Kranj-
skem, želi primerne službe v
Ljubljani. 2835-3

Naslov v upravn. „Slov. Naroda“.

Iz proste roke se prodaja v Spodnji
Šiški radi odpotovanja novo dozidana

hiša

z velikim vrtom, še 11 let hišnega
davka prosta. 2811-3

Več se izve pri g. **STIRNU,** v
restavraciji v Sp. Šiški št. 22.

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinj-
stva, ekono-
mije i. t. dr. v
vsakoršni iz-
peljavi. Ze 30
let so najboljše
priznana. Pri-
znana tudi kot
najboljši in naj-
zgodnejši izdelki. Največja prihranitev
goriva. Specialiteta: Stedilna ognjišča
za hotele, gostilne, restavracije, kavarne
i dr. Ceniki in proračuni na razpolago.
Glavni katalog franco proti doposlani
mariki. 1738 16

Prodajna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & Söhne
Fels 18, Gornje mesto

Glasovita moderno urejena tvornica

G. Skrbič
v Zagrebu. Illica št. 40

priloga svoje na glas
solidne in cene 23

žaluzije

lesene in platnene
rolete, lesene in
železne kapice
za okna in pro-
dajalnice in prosa, da čim
več pozornosti poklonite tej solidni tvornici.
Cenovniki in proračuni na zahtevo zastoj.

Steckenpferd
lilijsko mlečnato milo

Bergmanna & Komp.,
Draždane in Dečin n. L.

je in ostane, kakor spričujejo vsak
dan dohajajoča priznana pisma,
najuspešnejše vseh zdravilnih mil
proti pegam in pa v doseg do nežne,
mekke kože, ter rožnate polti.
Naproda po 80 h kos po vseh
lekarnah, drogerijah, parfumerijah,
brivnicah in prodajalnicah mila.

Mikulášková
Libuša

Nova izboljšana, zakonito varov. nedoseglj. krema za zobe.

LIBUŠA
NEJLEPŠI ZUBNI KREMA

Geslo in stremiljenje vsakega zaved-
nega Slovana bodi posluževati se le
domačih izdelkov.

V Ljubljani: 2078 6

Vaso Petričič,

trgovina.
(Tudi na debelo.)

Žalne klobuke

vence in trakove

priloga 36

Benedikt, Ljubljana.

Odlikovan s častno diplomom in zlato ko-
lajno na III. dunajski modni razstavi

1. maja 1904.
pod pokrovit
Nj. ces. in kr.
Visoki osti pre-
sveče gospe
nadvojvodinje
Marije Josipne.

P. CASSERMANN

krojaška obrt

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 3

se priloga v izgotavljanje moških
oblek kakor tudi vseh avstr. uniform
po najnovejšem kroju.

Priznana solidno delo in zmerne cene.
Prislo angleško blago je v največji iz-
beri vedno v zalogi.

Najbogatejšo zalogo in naj-
raznovrstnejšo izbiro

klavirjev in harmonijev

ima

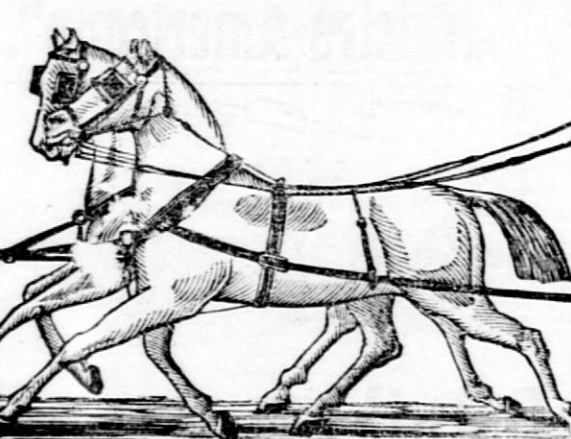
Alojzij Kracmer

Izdelovalec klavirjev in sodne za-
prisoženi zvedenec

Ljubljana Sv. Petra cesta št. 4.

Vedno so v
zalogi
preigrani
pa brezhibni
klavirji.
Pravza-
mem ubi-
ranje in
poprav-

ljanje vseh sistemov. Glavno
zastopstvo dvornih firm L. Bösen-
dorfer na Dunaju, Gebrüder
Süßig na Dunaju, August
Förster v Lübbau, Th. Mann-
borg v Lipskem. Za vsak, pri
meni kupljen klavir docela jamčim.
— Najnižja izposojalnica. —
Dejna plačila.

JOSIP STUPICA

jermenar in sedlar

v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 6.

Prilogačam svojo zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi

vse druge konjske potrebnosti.

— Cene nizke. —

Specialiteta:

turistovske srajce

belo in barvasto perilo iz
angleškega cefirja, gole-
nice, izbrani vzorci,

kravate

za vse različne okuse,
dalje specialitete švedskih

rokavic:

glace in iz pralnega usnja
brezhibne priloznosti in
najboljši izdelek prilogača

Alojzij Persché

v Ljubljani

Pred škofijo št. 21.

Brivnica

blizu Ljubljane, na novo urejena, dobro
idoča in brez konkurence z vpeljano
acetiensko razsvetljavo, se pod jako
ugodnimi pogoji takoj odda. 2888-3

Kje, pove **Fr. Fork v Domžalah.**

25,000.000

poizvedb

je podelila 818-5

zveza „Creditreform“

Pišite zaradi pristopa po prospekt št. 19 na
rdustvo „Creditreform“ Gradec, Haydng. 10.

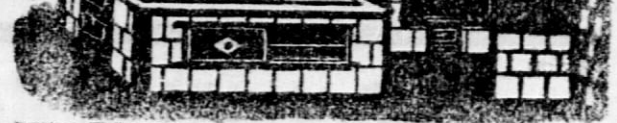
Ključavničarstvo

Ign. Fasching-a vdova

Poljanski

nasip št. 8

(Reichova hiša)

Lovske puške

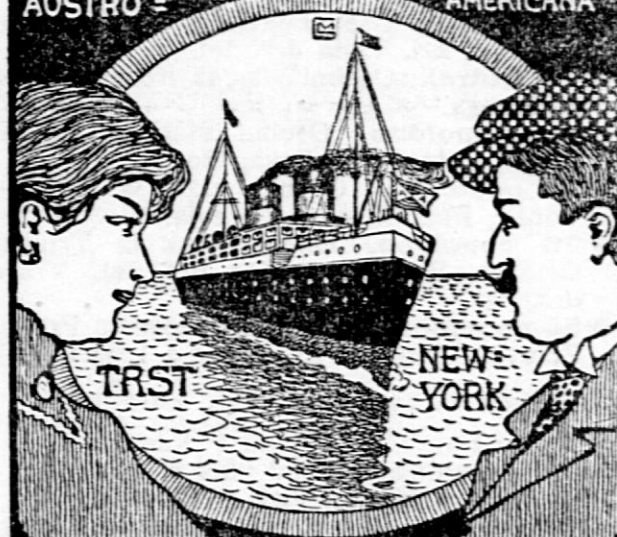
vseh sistemov, priznana izdelki
prve vrste z največjim strelnim
učinkom, prilogača 127 34

Peter Wernig

o. kr. dvorn. dobavitelj orožja

v Borovljah na Koroškem.

Ceniki zastoj in poštne prosto.

Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
na **Simona Kmetiča**
v Ljubljani Kolodvorske ulice 26.
Ksakurstva pejasnila dajo se brezplačno.

Od leta 1868. se

Bergerjevo medicinsko

kotranovo milo

ki ga prilogača odlični zdravniki, skoro v vseh
evropskih državah s odličnim uspehom uporablja prot

vsake vrste izpuščajem

elasti proti kroničnim tlajem in paras. izpuščajem, dalje
proti rdečici na nosu, oseblinam, potenju nog, luskinam
na glavi in v bradi. Bergerjevo kotranovo milo ima v
sebi 40 odstotkov lesnega kotrana in se razlikuje bi
stveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v
trgovini.

Pri polnih boleznih rabite jako uspešno

Bergerjevo kotranovo zvepleno milo.

Kot blažje kotranovo milo za odpravljanje vse

nesnagne s polti,

proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor
tudi kot nenadkriljivo kosmetično milo za umivanje
in kopanje na vsakodnevno rabi sluzi

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo,

v katerem je 35 odst. glicerina in ki je parfumovano.

Kot odlično sredstvo za glavo se rabi dalje s izvrstnim
uspehom

Bergerjevo boraksovo milo

in sicer proti ogreem, ogorenju, pegam mo-
soljem in drugim neprilikom kože.

Cena komadu vsake vrste s
navodilom o uporabi 70 v.

Zaključite po lekarnah in sadenih tr-
govinah izkušeno Bergerjevo kotranova
mila in pasite na poleg stojajo varstveno
smatko in na poleg stojajo
firmi podpis G. Hell & Co.
na vsaki etiketi. Odlikovan s
častno diplomom na Dunaju 1888

in s zlato svetinjo na svetovni razstavi v
Parizu 1900.

Vse druga modro, in higien. mila namne Berger se
našle v navodilu, ki se prideva vsakemu milu.

Naproda v vseh lekarnah in sadenih trgovinah.

Na debelo:
O. Hell & Comp., Dunaj, I., Elberstrasse 8
V Ljubljani se dobiva v lekarnah:
**Milan Koustek, M. Mardetschil-
ger, J. Mayr, G. Fiecolt, U. pl.**
Trnkoczy in v vseh drugih lekarnah na
Kranjskem. 894-26

Večje število
tesarjev

sprejema proti dobremu plačilu
Ivan Zakotnik, tesarski mojster,
Dunajska cesta št. 40. 1666-46

V lepo meblirano

mesečno sobo

s posebnim vvhodom se sprejmeta dva
gospoda na hrano in stanovanje
ali pa dva dijaka iz boljše rodbine.
Naslov pove upravništvo „Sloven-
skega Naroda“. 2861-2

Skladišče

in veliko podstrešje za skladišče
se da z novembrom v najem na Du-
najski cesti št. 12. 2023-22

Poizve se pri lastniku **Ivanu**
Mathianu starejšem.

Šivalni stroj

z okroglim čolnikom (Ringschiff), dobro
ohranjen, se prodaja zaradi pomanjkanja
prostora prav ceno. 2854-3

Šelenburgove ul. 6, I. nadstropje levo.

Lepa stanovanja

z 1, 2 ali 3 sobami s pripadki v novo
zgrajenih hišah na Selu pri Ljubljani
blizu električne postaje se oddajo v
najem takoj ali za november, 2449 12

Več se izve pri **E. Predoviču,**
Ambrožev trg.

Lep lokal

pripraven za vsako trgovino, v sredi
mesta, s skladiščem in 3 velikimi iz-
ložbenimi okni, se s 1. junijem t. l.
da v najem. — Natančneje se poizve
pri lastniku **Francu Dolencu, Stari**
trg št. 1 v Ljubljani. 1900-13

trgovski pomočnik 2789-6

vojaščinu prost zmožen slovenskega in
nemškega jezika, jako dobro izurjen v
mešani stroki z letnimi spričevali želi v
službo vstopiti s 1. ali 15. sept.

Ponudbe naj se pošiljajo pod „J.“
L. 500 posterestante Travniki.

Po zelo nizki ceni se prodaja novo zidana

hiša

(vila) na Vrhniki, obstoječa iz dveh
stanovanj po tri sobe s pritlikinami, v
hiši je vodovod. Poleg hiše je tudi
prostoren vrt. 2814-2

Natančneje se poizve pri g. **Ivan**
Ogrinu na Vrhniki 248.

V najem se odda takoj dobro idoča

pekarija

z vso opravno vred,

potem 2871-2

prodajalnica in delavnica

pripravna za vsako obrt.

Istotam se pa tudi odda

stanovanje

z 2 sobama in pritlikinami za 1. november.

Naslov v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Inomoška trgovska akademija

Šolsko leto 1907/8.

a) **Komercialni strokovni**
tečaj za srednješolske abi-
turiente (Abiturienten tečaj). Vpi-
sovanje 16. oktobra, kolegnina 100 K za
semester.

b) **Trgovska akademija** (ob-
segajoča 4 razrede in pripravljani tečaj.
Vpisovanje 16. septembra. Šolnina 60 K
za semester.

c) **Trgovska šola za deklice**
(dvorazredna). Vpisovanje 16. septembra.
Šolnina 25 K četrtletno.

1906-7

Ravnateljstvo
inomoške trgov. akademije.

Ustmeno med počitnicami: ob torkih
in petkih od 8.-10. dop.

Spretno prodajalko
zmožno obeh deželnih jezikov
sprejme takoj
C. HERMANN 2893 2
v Laškem trgu na Štajerskem.

Dva
slikarska pomočnika
sprejme takoj
Ivan Turšič, sobni slikar v Cerknici.
Plača po dogovoru.

Kupil bi kos
gozda

z lepim, zdravim stavbnim lesom, še
raji **močno blago**. Eventualno bi tudi
prevzel za kako večje podjetje prodajo
vseh vrst žaganega lesa, desk in pa
okroglega lesa, ker sem že mnogo let
v Švici in na Nemškem tržil z lesom
in sem torej znan. Položim lahko kavejco.
Ponudbe na **H. Meier, Obermühle**,
Embrach, Kanton Uri, Švica.

Ceno češko
posteljno perje!
5 kg novega skubljenega
K 12—, belega, jako mehkega skub-
ljenega K 18—, K 24—, snežno be-
lega, mehkega, skubljenega K 30—,
K 36—. Pošilja se franco proti povzetju.
Tudi se zamenja ali nazaj vzame
proti povrnitvi poštnih stroškov.
Benedikt Sachsel, Lobes 35.
pri Plznu na Češkem. 2475 4

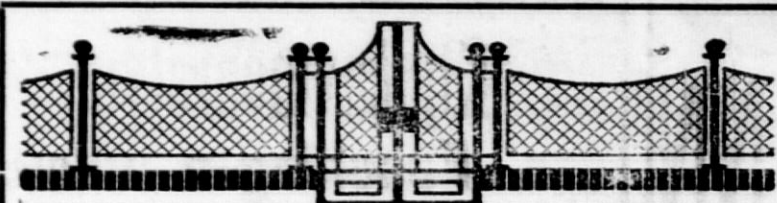
Kako si upaš mi prinesiti kaj drugega,
nego preizkušeno dobri
„Ottoman“-cigaretni papir ali stročnice.

Sprejema savarovanja šlovelkega šir-
ljenja po najraznovrstnejših kombinacijah
pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena
druga savarovalnica. Zlasti je ugodno
savarovanje na doživlje in smrt z
manjšajočimi se vplačili.
Vsak član ima po preteku petih let
pravo do dividende.

„SLAVIJA“
vsejemo zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fond: 38.242.074-78 K. Izplačeno odškodnine in kapitala 91.936.998-72 K.
Po velikosti druga vsejemo zavarovalnica naše države
z vsesobno savarovalno-upravo.
Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarna so v lastni bančni hiši
v Gospodarski ulici št. 12.

Zavaruje postopja in premičnine proti
požarom škodam po najnižjih cenah.
Škodo ocenjuje takoj in najkrajše.
Uplača najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatno
podpore v narodne in obnovenjske
namene.

Hutter & Schrantz deln. dr.
Dunaj, VI., Windmühlgasse 20.

**OGRAJE, PLOTOVI K PARKOM ZA DIVJAČINO, BODEČA
ŽICA, ŽICAŠTI MODROCI, ŽELEZNE POSTELJE.**

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg
priporočajo svoje
izbornono pivo. črno pivo „Salvator“.
Zaloga v Spodnji Siški. — Telefon šte. 187.
Pošiljate na dom sprejema restavrater gosp. E. Kržišnik „Narodni dom“, Ljubljana. (Štev. telefona 82.)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. maja 1907. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. žel:
4-58 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Trbiž (Samo ob nedeljah in praz-
nikih od 2. junija do 8. septembra).
7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Gorica, Trst d. ž., Trbiž, Beljak, Celovec.
7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Ru-
dolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9-05 predpoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Beljak, Celovec, Praga. (Samo
od 1. junija).
11-40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel.,
Beljak, Celovec, Trbiž.
1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Ru-
dolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel.,
Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Rudolfovo,
Kočevje.
7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.
10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Je-
senice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel.,
Beljak, Trbiž.
Dohod v Ljubljano juž. žel:
8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Straže-Toplice,
Rudolfova, Kočevja.
8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Trbiža, Prage,
Celovca, Beljaka, Gorice drž. žel., Trsta
drž. žel.
Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:
7-28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.
2-05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.
7-10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik.
10-50 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. (Samo
ob nedeljah in praznikih).
Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:
8-46 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.
10-59 predpoldne. Mešani vlak iz Kamnika.
10-40 zvečer. Mešani vlak iz Kamnika.
9-55 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. (Samo
ob nedeljah in praznikih).
(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje
evropskem času.)
C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

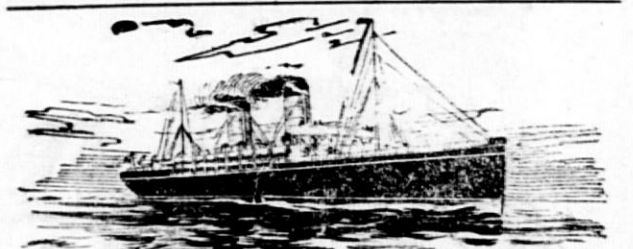
Sposobne in zanesljive osebe
katere želijo postranskega zaslužka kot
krajnjega oziroma glavni zastopniki ali trajne
službe kot potniki pri prvovrstni avstrijski
zavarovalni družbi

katera se peča z vsemi važnejšimi panoga-
mi, naj blagovolijo vposlati ponudbe pod
št. 15-305 Gradec, poste restante 12. 1392 19

+ Suhim ljudem +
daje lepe, polne telesne oblike moja garant,
neškodljiva

redilna moka Käthe
zdravniško priporočena. Strogo rečno. Veliko
zahvalnih pism. Karton stane K 2-20. 4 kar-
toni poštnine prosto. Po povzetju ali za
pisemne znamke pošilja samo
27 gospa Käthe Menzel 728
Dunaj XVIII. Schulgasse 3, I. nadst., 11.

„Austro-Americana“.

Potniki v Ameriko

ki želijo potovati dobro, ceno in
zanesljivo, naj se obrnejo na:
N. I. Avramović in F. Kukulič
v št. Petru na Krasu
(Kranjci),
v restavraciji Kranjc 29.
— Odhod iz št. Petra je vsak dan. —
Vsakrtnja pojasnila se dajo točno in
brezplačno. 2472-6

**Pred
nakupom**
si oglejte velikansko
**sukneno
zalogo**
R. Miklauca
v Ljubljani, Špilalske
35 ulice št. 5.
Ostanki
gač ena!

Opravična številka Nc 1/585/7/2 2878

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Radovljici odd. I. je po prošnji **Ivana
Kristana v Hlebeih št. 23** kot lastnika zemljišča vlož. št. 122 kat.
obč. Novavas hiša št. 23 v Hlebeih z vrtom, **naprodaj po javni dražbi**

zemljišče vlož. št. 122 kat. obč. Novavas
obstoječe iz parcel št. 272/1 ad Novavas, hiša št. 23 v Hlebeih in zraven
spadajoči vrt parc. št. 272/2, za katero zemljišče se je določila izključna
cena na 2600 kron.

Dražba se bo vršila
dne 9. septembra 1907

v Hlebeih pri hiši št. 23. — Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmo.
Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice
brez oziroma na prodajno ceno.
Dražbeno izkupilo je plačati v roke g. dr. Vilfana, odvetnika v Radovljici.
Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri g. dr. Vilfanu v Radovljici
ali pa pri podpisani sodnji v sobi št. 29 med uradnimi urami.

C. kr. okrajno sodišče v Radovljici oddelek I.,
dne 24. avgusta 1907.

Našna iluzija:
Registriran vzorec. Oblastveno varovano.
Najlepši kras božičnega drevesca,
ki bi ga ne smela pogrešati nobena krščanska družina, je moje izobiljano
briljantno angel. zvonilo za božič. drevo št. 1
popolnoma iz kovine s 5 pozlač. angelci, 30 cm visoko. Garantira se za funkcioniranje.
Postavljeno na mizo se rabi lahko tudi za namizno zvonilo. Postavljeno na toplo
peč funkcionira tudi brez prižiganih sveč.
Gorki zrak treh prižiganih sveč
vrtil gonilno kolo, nanje pritrjeni
izobiljani jekleni betički pa udarjajo
na troje zvoncev in blagovono,
srebrnodišno zvonjenje zadoni, mlado
in staro prestavljač v božično bla-
ženost. Kos stane s kartonom in na-
vodilom vred K 1.50.
3 kosi K 4.25 9 kosov K 12—
4 „ „ 5.50 12 „ „ 15—
6 kosov „ 8— 24 „ „ 29—
36 kosov K 43.50
50 „ „ 58—
100 „ „ 112—
Št. 2. Ravnotisto angelko av-
nilo za božično drevesce, izvrstno
velelegantno in posebno fino po-
nikljano, s sukanimi stebrički za av-
vane in tremi prekrasno šarečimi srebrnimi
lametastimi rokami, ki potem, ko so
prižigane sveče, prekrasno odseva-
jo, kos s kartonom in navodilom vred
2— K.
3 kosi K 5.50 9 kosov K 15.50
4 „ „ 7.25 12 „ „ 20.25
6 kosov „ 10.50 24 „ „ 39.50
36 kosov K 57.50
50 „ „ 77.50
100 „ „ 150—
Najnovejši
stekl. nakit za božično drevesce
12 kosov sortiranih, skrbno zavrtih v karton,
po velikosti in izvirnosti po K —40, —60,
—70, —80, 1—1.50, 1.50, 2—
6 kosov v kartonu, po velikosti in izvirnosti
po K —75, —90, 1—1.20. Lametast,
angelaki lasci, srebrni ali zlati, kuvert
K —10, šica za urehe 100 kosov K —20,
verice iz steklenih kroglic, 1 in pol do 3
metra dolge, po velikosti kroglic K —90,
—95, 1.20, 1.40. Svečice 24 kosov v kar-
tonu K —50, večje, 16 kosov v kartonu
K —58, držalci za sveče, tucat K —50.
Božična nagrada,
Vsak p. n. kupce, ki od 1. septembra do 30. novembra pisemno naskrat naroči
za najmanj 40 K blaga, dobi zastoj za božično nagrado slarimo budiko
št. 4343 s po noči svetlečim se kasalnikom in pa kolodar za leto 1908.
Zamena doživlja ali denar nazaj, torej brez ristika!
Pošilja se po povzetju ali denar naprej. Najpripravnije se naroča na odraz, poštno nakaznico. Neobhodno
je potrebno, da se pri naročitvi opomni, ali naj se pošlje blago po povzetju ali če je denar odposlan po
nakaznici. Tudi je v korist vsakemu naročitelju, da naroči, čim le mogoče, blago že pred 15. decembrom,
ker pošta po 15. decembru sredi hudega navala ne more dostavljati tako hitro, kakor ob navadnem času.
Naslavljajte narobe zastoj pravilno na naslov:
a. Izvornica za ure v Mostu, **Jan Konrad** s. in kr. dv. dobav. v Mostu št. 1944 na Češkem.
Zahtevajte moj najnovejši glavni katalog s 3000 slikami, ki vam ga tako pošljem zastoj in
poštnino prosto.

Kako se ozdravim?
Tega Vas nauči naša 64 strani obsežna ilustrirana
brezplačna knjiga.
Priporočamo zatorej vsakemu bolniku, zlasti
takim, ki jih muči živčna bolezen, ne-
vrastenija, bolečine v hrbtu, gla-
vohol, želodčne in črevesne bo-
lezni, slabosti srca, ohromelosti
itd. ter slabosti vseh vrst, naj se nemu-
doma obrne na naš zavod, ki ga vodijo zdravniki,
in kdor nam pošlje spodaj stežiči kupon, dobi
tako našo gori navedeno brošuro pod zaprto
kovrto **gratis in franko.**
Elektroterapevtska ordinacija 2908
na Dunaju, I., Kärntnerstrasse Nr. 26, mezzanin 61
(vhod Schwangasse 1).
Prosimo, naj se nam pošilja nemški dopis.
Kupon za brezplačno knjigo.
Na
Elektroterapevtsko ordinacijo
na Dunaju, I., Kärntnerstrasse 26, mezzanin 61 (vhod Schwang. 1)
Prosim, pošljite mi knjigo „Eine Abhandlung über moderne Elektro-
Therapie“ gratis in franko pod zaprto koperto.
Ime: _____ Naslov: _____

FERNET-BRANCA

tvrdke FRATELLI BRANCA v MILANU

EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODOČNA GRENOČICA NA SVETU!
Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v vsaki boljši delikatesni
trgovini in v vsaki kavarni.

Prva domača slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12

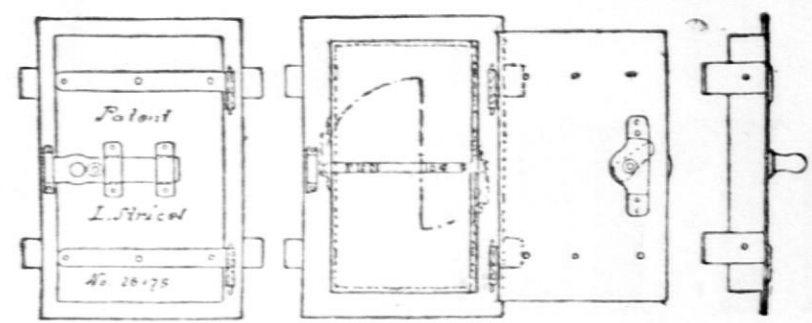
4012 120

Številka telefona 210.

Preporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim
gostilničarjem svoje **izborna**

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Važno za inženirje, stavbne podjetnike,
hišne posestnike in hišne upravitelje!

Proti sajan in prahu
popolnoma varno za-
prt dimnik, kjer je
tudi vsaka nevar-
nost po ognju
izključena, omogo-
čujejo samo

**patentna
dimniška dvojna vrata s trojnatim
proti ognju varnim zatvorom.**

(C. kr. avstr. patent št. 26.175 od 1. junija 1906.)

Konstrukcije teh dimniških vrat, ki se lahko dajo vstaviti v novih ali pa že
v starih poslopih, so strokovnjaki že večkrat preizkusili in splošno pripoznali tem
dimniškim vrtom prednost p. d. vsemi drugimi.

Pojasnila daje

L. Stricel
dimnikarski mojster.

Patentna vrata se dobivajo v železninskih trgovinah g. Golob,
Wolfve ulice; Golob, Mestni trg; Nagy, Vodnikov trg; Sušnik, Zaloška cesta;
Stupica, Marije Terezije cesta in Križevniški trg; Schneider-Verovšek, Du-
najska cesta. — Naročila sprejema tudi L. Stricel.

☛ Ponarejanje patentnih vrat se kaznuje po pat. zakonu. ☛

Delavci

za kopanje zemlje se sprejmejo
proti dobremu plačilu. 2865-2
pri gradnji vodovoda v Radovljici.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach)
na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za lovce in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vsprojeoma vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene
valnici in od mene preskušene. — Ilustrac-
18 vani ceniki zastoj. 30

**Popolna oprema
za novorojenčke
otroško perilo**

v zalogi za vsako starost pripo-
roča znana trgovina s perilom

C. J. HAMANN

LJUBLJANA.

Perilo lastnega izdelka.
1870 Ustanovljena 1870.

Fotografski zavod JULIJ MÜLLER

(ustanovljen leta 1870.)

2617-7

cenjenim naročnikom vljudno naznanja, da bo zaradi
prezidave in razširjenja ateljeja do 1. novembra
zaprt za nove posnetke, pač pa se naročila
na stare slike in drugi posli sprejemajo v hiši
„hotela Lloyd“, nasproti „hotelu Union“.

Književna novost!

Rado Murnik: Znanci.

Ta nova knjiga našega priljubljenega humorista obsega 16 povesti
in orisov, deloma resne, deloma humoristične vsebine in stane
broš. K 2—, eleg. v platno vezana K 3—, po pošti 20 vin. več.

Založništvo L. SCHWENTNER v Ljubljani

Prešernove ulice šte. 3.

58-44

Ustanovljena leta 1882.
Telefon šte. 185

Ustanovljena leta 1882.
Poštna hišna šte. 828-405.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti šte. 18

podrejena škontraciji „Zadrugne zveze v Celju“.

je imela koncem leta 1906 denarnega prometa . . . K 50,486.935-14
upravnega premoženja . . . K 11,325.728-62

obrestuje hranilne vloge po **4 1/2 %**

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega
plačuje posojilnica sama za vložnike. 17-18

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim
prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1906 . . . K 11,060.929-20.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacije ali

pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %.

Posojil. sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

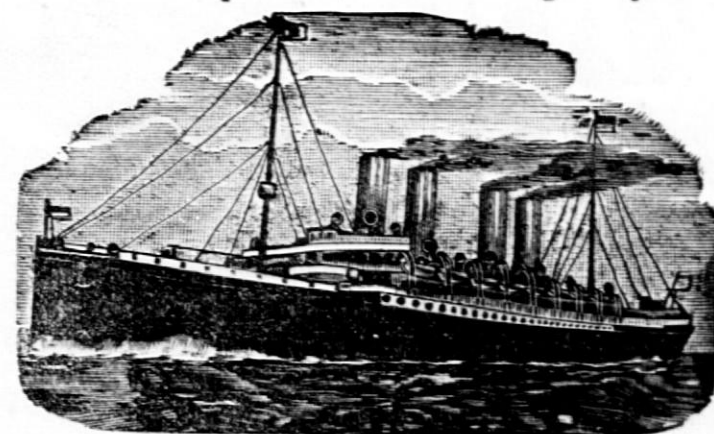
URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven

nedelj in praznikov.

Klobuke slamnike
cilindre in čepice
v najnovejših faconah in v velikih izberah
priporoča
Ivan Soklič
Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz Bremna v
New York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ
WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navede-
nega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških želez-
nic dobite v Ljubljani odine le pri

EDVARDO TAVCARJU, Kolodvorske ulice št. 35

nasproti obdruženi gostilni „pri Starem Tislerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. —
Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezpla-
čno, — Postrežba poštena, rečna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Califor-
nijo, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše
društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej
progi iz Bremna enkrat mesečno. 3135-62

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta,
kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapur v Avstralijo itd.

Pozor! Berite!

Največja
zaloga

Tennis čevljev za gospode, gospe, dečke
in deklice.
Amerikanskih čevljev za gospode
in gospe.
Otročjih čevljev v najboljših oblikah.
Pomladanske novosti.

edini v kakovosti, lepi
obliki in fini izvršitvi!

Prva in največja zaloga čevljev na Kranjskem

F. SZANTNER

Ljubljana, * Šelenburgove ulice 4. * Ljubljana.

Ceniki zastoj in poštnine proste. Zunanja naročila točno proti povzetju.

2607/12

Otvoritveno naznanilo.

Na podlagi koncesije c. kr. deželne vlade ustanovi delniško društvo „Narodna tiskarna“ svojo lastno knjigotržnico pod firmo

„Narodna knjigarna“

ki se otvori tekom prihodnjega tedna

v Ljubljani, na Jurčičevem trgu št. 3.

„Narodna knjigarna“ se bo bavila z razprodajo knjig vseh strok in vseh jezikov, z naročevanjem na vsakovrstne nepolitične časopise in se z ozirom na bližajoči se začetek šolskega leta zlasti priporoča za nakup vsakovrstnih

šolskih knjig

za I. in II. drž. gimnazijo, za realko, za učiteljišče, za mestno višjo dekliško šolo, za obrtno šolo in za vse ljudske šole.

Z „Narodno knjigarno“ je združena

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami

ki je preskrbljena z najizbornejšim blagom in priporoča vsakovrstni papir: kancelijski, konceptni, pismeni, ministrski, dokumentni, ovitni, barvani in za pisanje na stroj; dalje priporoča svojo bogato zalogo

krasnih kaset pisemskega papirja, veliko izbiro vsakovrstnih svinčnikov, peres, peresnikov, radirk, čopičev, črnih, barv, kred itd. ter vse risarske in slikarske potrebščine zlasti za realce in gojence obrtne šole.

Nadalje je v zalogi bogata izbira

trgovskih knjig

vseh vrst v različni vezbi istotako notezov, beležnic, odjemalnih knjižic in sploh vseh potrebščin te stroke.

Lastništvo je poskrbelo za priznano dobro blago, določilo kar mogoče nizke cene in poskrbelo za hitro in točno postrežbo in se priporoča v tej zavesti blagohotni naklonjenosti in podpori slav. občinstva.